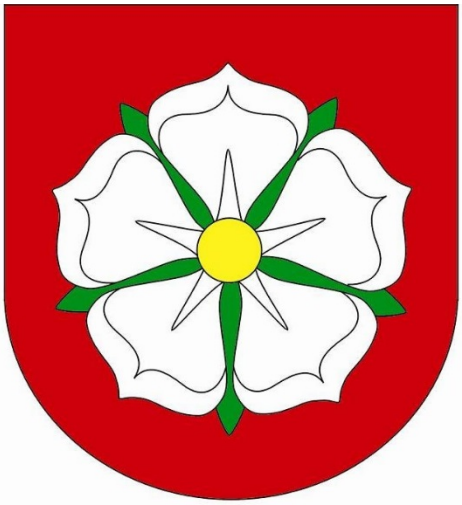
Strategia Rozwoju Gminy Zagórów na lata 2015-2022

Zagórów, 06.11.2015 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie ... 3
2. Metodyka tworzenia Strategii Rozwoju Gminy Zagórów na lata 2015-2022 ... 4
3. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Zagórów ... 6
   3.1. Informacje ogólne ... 6
      3.1.1. Położenie i uwarunkowania administracyjne ... 6
      3.1.2. Historia ... 6
      3.1.3. Kultura i dziedzictwo kulturowe ... 7
   3.2. Społeczeństwo ... 8
      3.2.1. Demografia ... 8
      3.2.2. Bezpieczeństwo publiczne ... 9
      3.2.3. Edukacja, oświata i sport ... 10
      3.2.4. Opieka zdrowotna ... 11
      3.2.5. Problemy społeczne ... 11
      3.2.6. Instytucje pozarządowe ... 12
   3.3. Gospodarka ... 13
      3.3.1. Działalność gospodarcza ... 13
      3.3.2. Rynek pracy ... 15
      3.3.3. Rolnictwo ... 16
   3.4. Środowisko ... 18
      3.4.1. Ochrona środowiska ... 18
      3.4.2. Turystyka ... 20
   3.5. Infrastruktura techniczna ... 21
      3.5.1. Drogi i mała infrastruktura ... 21
      3.5.2. Wodociągi i kanalizacja ... 21
      3.5.3. Gospodarka odpadami ... 22
      3.5.4. Energetyka i gazownictwo ... 23
      3.5.5. Informatyzacja ... 23
4. Analiza sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Zagórów ... 24
4.1. Analiza SWOT ... 24
4.2. Drzewa celów ... 28
5. Wizja ... 34
6. Cele ... 35
   5.1. Schemat celów ... 35
   4.3. Komplementarność celów ... 37
   4.4. Spójność celów ... 38
5. Wdrażanie ... 45
6. Monitoring i ewaluacja ... 46
7. Komunikowanie ... 51

Spis tabel ... 52

Spis rysunków ... 52

1. Wprowadzenie

Szanowni Państwo,

Przyszłość gminy Zagórów, zapewnienie gminie trwałych możliwości rozwoju, a przede wszystkim wykorzystanie szans rozwojowych, które oferuje nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej na okres programowania 2014–2020, to kluczowe powody opracowania niniejszej Strategii. Wyzwania, jakie stoją przed nami w najbliższych latach, wynikają nie tylko z wyrównywania dysproporcji w rozwoju obszarów Polski i Europy.

Strategia Rozwoju Gminy Zagórów na lata 2015-2022 jest jednym z najważniejszych dokumentów samorządu gminy, określającym obszary, cele i kierunki rozwoju, w przestrzeni prowadzonej przez władze gminy. Uwzględniając obowiązujące zasady rozwoju regionalnego w Polsce oraz wyzwania, przed jakimi stoi gmina Zagórów, opracowano dokument Strategii, który uwzględnia potrzeby i oczekiwania całej wspólnoty gminnej. Strategia ma charakter integracyjny, zarówno w stosunku do mieszkańców gminy i wszystkich jednostek administracji publicznej, położonych na jego terenie, jak też organizacji pozarządowych, przedsiębiorstw i instytucji działających dla dobra lokalnej społeczności.

Władze samorządowe będą informować mieszkańców gminy o postępach w realizacji tego dokumentu. Systematyczne przekazywanie wiadomości będzie elementem niezbędnym w tworzeniu korzystnego klimatu wokół podejmowanych przedsięwzięć. Istotne jest również przyjmowanie wszystkich uwag płynących od mieszkańców, organizacji i lokalnych władz samorządowych oraz uwzględnienie wszystkich możliwych do realizacji postulatów. Dlatego też, uchwalenie Strategii nie zamyka możliwości wprowadzania zmian, prowadzenia konsultacji społecznych i składania propozycji działań inwestycyjnych, zgodnie z pojawiającymi się uzasadnionymi potrzebami lokalnymi.

Strategia jest jednak przede wszystkim narzędziem, które wyznacza ogólne ramy racjonalnego gospodarowania posiadanymi zasobami oraz stanowi kluczowy element planowania rozwoju lokalnego. Realizacja celów wskazanych w Strategii wymaga znacznego wysiłku organizacyjnego, wsparcie finansowego, a także współpracy pomiędzy różnymi podmiotami. Realizacja Strategii na lata 2015-2022 jest wyzwaniem i zadaniem dla całej wspólnoty samorządowej, a wspólne wysiłki w działania powinny zapewnić dalszy, dynamiczny i zrównoważony rozwój gminy Zagórów dla dobra jej mieszkańców.

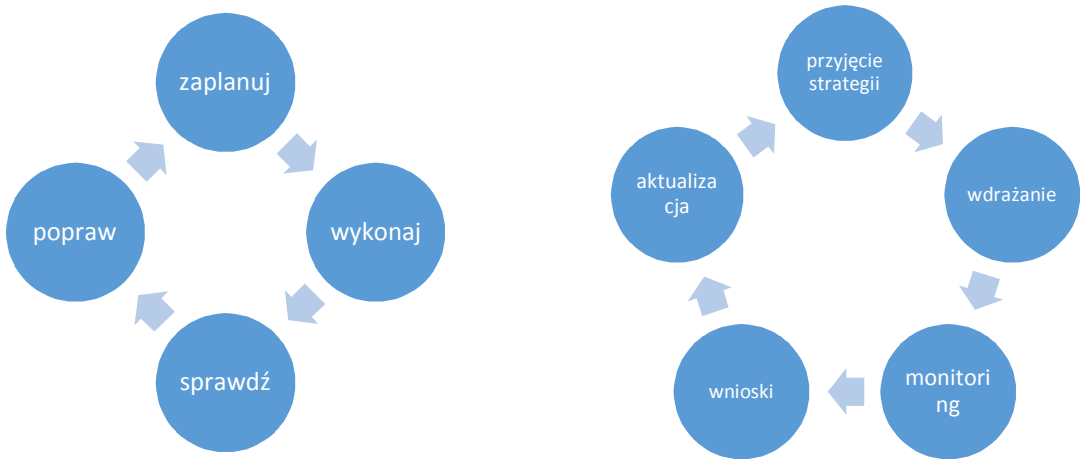
Burmistrz gminy Zagórów

Wiesław Radniecki

2. Metodyka tworzenia Strategii Rozwoju Gminy Zagórów na lata 2015-2022

Wyzwania rozwojowe przed jakimi stają jednostki samorządu terytorialnego związane są z procesami globalizacji i integracji. Przestrzeń, dotychczas rozumiana w klasycznym, geograficznym kontekście przestaje być tylko rozciągłością wzdłuż wymiarów, a poddaje się procesom kurczenia. Odległość ma coraz mniejsze znaczenie w dobie korzystania z Internetu, powszechnej mobilności i innowacjom. Nowy paradygmat polityki regionalnej opiera się jednak na znaczeniu terytorium i jego specyfice. *Place-based policy* to długoterminowa strategia rozwoju oparta na czynnikach endogenicznych i ukierunkowana na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Nowy paradygmat wyraźnie dostosowuje się do charakteru miejsca, skupia się na wykorzystaniu lokalnych umiejętności i doświadczeń. Projekty realizowane w ramach nowej polityki regionalnej charakteryzować się mają wysokim stopniem kontroli społecznej i kluczowym znaczeniem partycypacji społecznej.

Realizacja strategii jest nieustannym procesem, który wpisuje się w założenia cyklu Deminga, opartego na prostej zasadzie następowania po sobie kolejnych etapów działania (rysunek 1). Strategia Rozwoju Gminy Zagórów na lata 2015-2022 powstawała według metodologii J. Brysona[1] wykorzystywanej w planowaniu instytucji publicznych i non profit oraz jednostek terytorialnych, która opiera się na podejściu procesowym ukierunkowanym na pobudzenie zaangażowania interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w realizację strategii. Tworzenie strategii jest więc procesem opartym na postulacie ciągłości i zaangażowania.

Cykl Deminga *Cykl strategiczny*

Rysunek 1. Cykl Deminga i cykl strategiczny
Źródło: opracowanie własne

Strategia Rozwoju Gminy Zagórów na lata 2015-2022 została przygotowana z uwzględnieniem najważniejszego zasobu endogenicznego Gminy, jakim jest kapitał ludzki. Partycypacja społeczna ma

[1] Bryson J., 2004, *Strategic planning for public and nonprofit organizations. A Guide to Strengthening Sustaining Organizational Achievement*, 3rd Edition, John Wiley and Son, San Francisco

znaczenie ze względu na nowe podejście w funkcjonowaniu regionów, które wskazuje na to, że terytorium jest systemem złożonym o wysokim stopniu skomplikowania i odpowiednie zaangażowanie aktorów lokalnych w proces tworzenia, wdrażania i monitorowania Strategii pozwala multiplikować efekty zmian i może prowadzić do zmiany ścieżki rozwoju danego terytorium w długim okresie.

Korzystając z danych dostępnych w statystyce publicznej oraz przy zaangażowaniu pracowników Urzędu Miasta przygotowano diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej gminy.

Na podstawie zgromadzonych danych zebranych podczas konsultacji spotkań z władzami, pracownikami Urzędu, radnymi oraz indywidualnych rozmów przeprowadzonych z mieszkańcami sformułowano wizję, a także schemat celów uporządkowanych hierarchicznie. Do celów określono strategię monitorowania i ewaluacji działań strategicznych, proponując wskaźniki kontekstowe i strategiczne mierzące stopień realizacji zamierzeń. Wyznaczone cele poddano analizie uwzględniając komplementarność ich treści w ramach schematu oraz spójność z zapisami europejskich i krajowych dokumentów strategicznych a także dokumentów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego: *Strategii Europa 2020, Strategii Rozwoju Kraju 2020, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020, Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020*, *Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.* Opracowano także plan wdrażania i plan komunikacji społecznej dokumentu.

3. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Zagórów

3.1. Informacje ogólne

3.1.1. Położenie i uwarunkowania administracyjne

Gmina miejsko-wiejska Zagórów znajduje się w obrębie dwóch regionów – Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej oraz Wysoczyzny Tureckiej. Według podziału fizycznogeograficznego przestrzeni, gmina zlokalizowana jest w makroregionie Nizin Południowowielkopolskich. Jest częścią powiatu słupeckiego, który położony jest we wschodniej części województwa wielkopolskiego. Z zachodniej strony graniczny z gminą Pyzdry, na północy z gminą Lądek, ze strony wschodniej z gminą Rzgów, natomiast od południa z gminami Grodziec i Gizałki. Powierzchnia gminy to 159,59km^2, z czego 3,3km^2 to powierzchnia miasta. Gmina Zagórów jest jedną z większych gmin w Wielkopolsce (rysunek 1).

Rysunek 2. Gmina Zagórów na mapie samochodowej i w powiecie słupeckim
Źródło: http://mapa.targeo.pl/gmina-zagorow,671316/gmina oraz http://www.unianadwarcianska.pl/onas/mapa.JPG

Gmina stanowi 19,05% powierzchni powiatu, w jej skład wchodzi 29 sołectw. W odległości 10 km położona jest autostrada A-2 Poznań-Konin-Warszawa. Charakterystyczne dla gminy Zagórów jest zróżnicowanie terenu. We wschodniej części gminy Kotlinę Pyzderską oddziela od Równiny Rychwalskiej dolina Czarnej Strugi, którą wypełniają paski rzeczne, mady i torfy. Sieć wodna gminy należy do zlewni rzeki Warty. Największym dopływem Warty w gminie jest Czarna Struga.

3.1.2. Historia

Nazwa miasta pochodzi od słowa „zagór", oznacza ono miejsce po spaleniu, co może świadczyć o założeniu osady na wypalonym fragmencie Puszczy Pyzdrskiej. Herb Zagórowa przedstawia białą różę

na czerwonym polu, która jest symbolem Najświętszej Marii Panny i wskazuje na związek z klasztorem Cystersów w Lądzie.

Po raz pierwszy wzmianka na temat Zagórowa pojawia się w dokumentach z 1240 r., kiedy to nadano dziesięciny klasztorowi w Lądzie. W kolejnym dokumencie z 1264 r. jego nazwa figuruje wśród dóbr cysterskich. W 1407 r. Władysław Jagiełło nadał prawo do założenia miasta, którego głównym celem była obsługa w kategoriach gospodarczych pobliskich dóbr wiejskich. Do faktycznej lokacji miasta doszło 38 lat później i pomimo starań zakonników nie było ono tętniącym punktem gospodarczym na mapie Rzeczypospolitej. W okresie zaborów, miasto znalazło się najpierw w 1793 r. w zaborze pruskim, następnie po roku 1815 przeszło w ręce Cesarstwa Rosyjskiego. Miasto nie rozwijało się ze względu na brak infrastruktury oraz rynków zbytu.

Zagórów został pozbawiony praw miejskich w wyniku represji związanych z powstaniem styczniowym w 1869 r. W tym okresie Zagórów zamieszkiwało 2300 mieszkańców, których podstawą utrzymania było rolnictwo. Prawa miejskie zostały przywrócone przez władze Polski w 1919 r., a w okresie międzywojennym w mieście rozwijały się rzemiosło, usługi oraz handel. Zwiększyła się również liczba ludności (z 3715 osób w roku 1921 do 4389 w roku 1939), której jedną szóstą stanowiła ludność żydowska. W okresie Polski Ludowej nie nastąpiła poprawa gospodarcza, rolnictwo nadal było gałęzią gospodarki, w której pracowała zdecydowana większość ludności zamieszkującej Zagórów. Od 1956 r. miasto znajdowało się w granicach powiatu słupeckiego. W roku 1973 Zagórów stał się stolicą gminy zintegrowanej z miastem w jedną jednostkę administracyjną, którą dwa lata później włączono w granice województwa konińskiego. W ramach zmiany podziału administracyjnego w Polsce w roku 1999, gmina znajduje się w województwie wielkopolskim.

3.1.3. Kultura i dziedzictwo kulturowe

Do zespołu najcenniejszych zabytków, jakie znajdują się na terenie gminy zostały zakwalifikowane:

- figura św. Jana Nepomucena przy ulicy Mały Rynek w Zagórowie,
- kościół parafialny p.w. św. Piotra i Pawła, ze szczególnym uwzględnieniem wartości historycznej i kulturowej, jakie stanowią: obraz opata ludzkiego z 1680 r. oraz rzeźba Chrystusa Frasobliwego z XVIII wieku.

Ponadto, wśród zabytków docenianych przez turystów znajdują się kościół ewangelicki z 1884 r., pomnik Powstańców Wielkopolskich (uznawany za jeden z ładniejszych pomników patriotycznych w Wielkopolsce) oraz zabytkowy układ urbanistyczny (zwłaszcza kamienice), który kształtował się od 1400 r.

Obszar gminy Zagórów został rozpoznany archeologicznie. Na jej terenie znajduje się wiele stanowisk archeologicznych. Położone są wzdłuż doliny Czarnej Strugi po obu jej brzegach (okolice Olchowa, Małego Lasu i Skokumia), a także na zachód i południe (pomiędzy Adamierzem a Myszkówkiem), jak i na północ od Koszalewskiej Łąki, w pobliżu Huty Łukomskiej i Łomowa. Na terenie gminy Zagórów znajduje się jedno stanowisko archeologiczne wpisane do rejestru zabytków – grodzisko pierścieniowate z XI – XII w. W przyszłości trzy z 171 osad i jedno z 3 cmentarzysk mają szansę na wpis do rejestru zabytków, są to: osada mezolityczna w miejscowości Tarszewo, osada w Szetlewku oraz cmentarzysko i osada w Kopojnie.

Na terenie gminy funkcjonuje Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, który zajmuje się organizowaniem wydarzeń kulturalnych i artystycznych. W ramach tej instytucji funkcjonują orkiestra dęta, chóry 4-głosowy „Cantabile" oraz chór męski „Qarta", zespół folklorystyczny „Szetlewskie Łany", zespół akordeonistów, dwa zespoły wokalno-instrumentalne, a także zespół muzykujących rodzin. MGOK wspiera także koła zainteresowań (muzyczne, plastyczne, taneczne czy teatralne) oraz klub bilardowy Silverpool. Mieszkańcy miasta mają do dyspozycji kino, a osoby starsze mogą zgłosić chęć przynależności do klubu seniora. W ramach swojej działalności, instytucja pomaga w organizacji obchodów miasta, a także innych ważnych wydarzeń o znaczeniu kulturowym. Ośrodek działa na podstawie Statutu, uchwalonego przez Radę Miejską.

3.2. Społeczeństwo

3.2.1. Demografia

W roku 2013 gmina Zagórów zamieszkiwana była przez 9131 mieszkańców, co stanowi 15,3% populacji powiatu słupeckiego. W latach 2007-2012 pojawił się wzrostowy trend liczby ludności, początkowo jego dynamika wzrostu była niewielka (okres 2007-2009), jednakże w roku 2010 odnotowano zwiększenie się tego wskaźnika z 9092 mieszkańców do 9173, czyli o 81 osób. W 2013 r. liczba mieszkańców w gminie zmniejszyła się o 16 osób w porównaniu z rokiem ubiegłym. W analizowanym przedziale czasu, liczba mieszkańców wzrosła o 90 osób (tabela 1).

Tabela 1. Wybrane wskaźniki demograficzne gminy Zagórów

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba ludności	9041	9076	9092	9173	9144	9147	9131
Liczba ludności w wieku produkcyjnym	5629	5705	5732	5820	5804	5808	5803
Przyrost naturalny	-12	-3	24	4	-3	7	-3
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	60,6	59,1	58,6	57,6	57,5	57,5	57,3
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	68,9	70,5	71,8	72	74,7	76,9	80,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wraz ze wzrostem liczby ludności, zwiększała się również liczba ludności w wieku produkcyjnym. W latach 2007-2010 nastąpił wzrost o 191 osób, w roku 2011 zanotowano spadek o 16 osób w porównaniu z rokiem poprzednim. W 2012 r. wartość tego wskaźnika nieznacznie wzrosła, jednak rok później liczba ludności w wieku produkcyjnym utrzymała wartość podobną do tej z roku 2011 (5803 osób). Liczba osób w wieku produkcyjnym w poszczególnych latach stanowiła około 63,1% wszystkich mieszkańców gminy Zagórów, przy czym największą liczba ludności w wieku produkcyjnym w ogóle ludności odnotowano w latach 2011-2012 (63,5%). Wartość przyrostu naturalnego była ujemna w latach 2007-2008. W 2009 r. różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów była dodatnia, jednak w kolejnym roku wartość wskaźnika malała, a w 2011 była ponownie ujemna. I choć w 2012 odnotowano dodatni przyrost naturalny, to w 2013 r. był on ujemny.

Liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym systematycznie malała. Jednocześnie znacznie zwiększała się liczba ludności w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym. Sytuacja taka wskazuje na modyfikacje struktury wiekowej mieszkańców gminy. Przy założeniu niezmiennej liczby ludności w wieku produkcyjnym, przybywa osób w wieku poprodukcyjnym, a jednocześnie zmniejsza się liczba osób, które pracy jeszcze nie podjęły. Wskaźniki obciążenia demograficznego w gminie Zagórów można określić jako niekorzystne. Ukazują one tendencję występującą również na terenie całej Polski, jaką jest starzenie się społeczeństwa.

3.2.2. Bezpieczeństwo publiczne

Na terenie gminy Zagórów funkcje głównej jednostki straży pożarnej pełni Ochotnicza Straż Pożarna Zagórów, która została założona 1 stycznia 1899 r. Jednostka weszła w skład Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego w roku 1995. Z tą chwilą OSP Zagórów stała się ważnym ogniwem w systemie ratowniczo-gaśniczym. W gminie Zagórów funkcjonują także inne jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, należą do nich:

- OSP Anielewo,
- OSP Augustynów,
- OSP Bukowe,
- OSP Drzewce,
- OSP Huta Łukomska,
- OSP Imielno,
- OSP Kopojno,
- OSP Łazińsk I,
- OSP Łomów,
- OSP Myszaków,
- OSP Nowa Wieś,
- OSP Oleśnica,
- OSP Osiny,
- OSP Skokum,

- OSP Stanisławów,
- OSP Szetlew,
- OSP Szetlewek,
- OSP Trąbczyn,
- OSP Wrąbczyn.

W Zagórowie znajduje się również Posterunek Policji, który działa od 2013 r. Zadowalający jest fakt, że piramida przestępczości pospolitej na terenie gminy Zagórów maleje. Udział przestępstw odnotowanych na terenie gminy na tle przestępstw w skali powiatu w latach ubiegłych wyniósł ok. 10% - taki wynik oznacza znikome zagrożenie. Zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym jest jednym z głównych celów policji. Przyczynami wypadków w gminie Zagórów były przede wszystkim stan nietrzeźwości i nadmierna prędkość. Policjanci sprawują służbę patrolową pieszo, aby wzbudzić poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców. W skali powiatu słupeckiego o bezpieczeństwo mieszkańców dba Powiatowa Komenda Policji w Słupcy. Jej priorytetem w poprzednich latach było bezpieczeństwo rodzinne.

3.2.3. Edukacja, oświata i sport

Na terenie gminy Zagórów działają następujące placówki oświaty:

- Szkoła Podstawowa im. Michała Okurzałego w Zagórowie,
- Szkoła Podstawowa im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Łukomiu,
- Zespół Szkolno-Gimnazjalny im. Unii Europejskiej w Trąbczynie,
- Gimnazjum im. Królowej Jadwigi w Zagórowie,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Braci Kostaneckich w Zagórowie.

Ponadto, najmłodsi uczęszczają do Miejskiego Przedszkola Samorządowego w Zagórowie. Liczba uczniów przypadająca na jeden odział w gimnazjach dla dzieci i młodzieży w Zagórowie utrzymywała się w ostatnich latach na stałym poziomie – było ich ok. dwudziestu dwóch. W gminie Zagórów, podobnie jak we wszystkich gminach i w całym powiecie słupeckim, nie ma żadnych gimnazjów dla dorosłych. Na poziomie szkolnictwa średniego, liczba uczniów przypadająca na jeden odział w szkołach ogólnokształcących dla młodzieży maleje z roku na rok, w 2013 r. na jeden odział przypadało 33 uczniów, natomiast w 2013 było już ich tylko 27. W gminie Zagórów nie działają szkoły ogólnokształcące dla dorosłych, funkcjonują one jednak na terenie powiatu słupeckiego, gdzie średnio w okresie 2010-2013 na 1 odział przypadało 20 osób, przy czym pojawia się tendencja wzrostowa (w badanym okresie liczba wzrosła o 5 uczniów).

Gmina Zagórów posiada stadion sportowy, który znajduje się w Zagórowie oraz sale gimnastyczne przy placówkach edukacyjnych. Młodzież zainteresowana grą w piłkę nożną, może reprezentować barwy Klubu Sportowego "Zagórów", który został utworzony 24 września 2004 r. Drużyna, licząca 38 członków, uczestniczy w rozgrywkach klasy okręgowej z drużynami seniorów,

juniorów i młodzików starszych. Ponadto, na terenie gminy działa sześć kół Ludowego Zespołu Sportowego (Zagórów, Oleśnica, Szetlewek, Kopojno, Trąbczyn, Bukowe), łączna liczba członków tej grupy to 150 osób. Rada Miejsko-Gminna Zrzeszenia Ludowego Zespołu Sportowego w Zagórowie organizuje zawody sportowe oraz imprezy sportowo-rekreacyjne. Powyższe kluby sportowe działają w pięciu placówkach oświatowych: Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych, Gimnazjum oraz Szkole Podstawowej w Zagórowie, Zespole Szkół Gimnazjalnych w Trąbczynie i Szkole Podstawowej w Łukomiu. Kluby pozyskały na swą działalność sprzęt sportowy o znaczącej wartości, a członkami tych klubów są uczniowie, rodzice i nauczyciele.

3.2.4. Opieka zdrowotna

Na terenie gminy Zagórów mieszkańcom zapewniona jest ochrona zdrowia oraz profilaktyka poprzez działalność takich podmiotów jak:

- Przychodnia Lekarska, Spółka Cywilna "SALUS" - usługi medyczne - 4 gabinety lekarskie,
- Przyszpitalnej Przychodni Zdrowia w Słupcy – Filia w Zagórowie,
- Niepubliczny ZAKŁAD Opieki Zdrowotnej, Spółka Cywilna "DENTAL" - 2 gabinety stomatologiczne (Zagórów i Trąbczyn),
- Szkoła Rodzenia.

Ponadto, mieszkańcy gminy mają możliwość realizacji recept w czterech aptekach w Zagórowie znajdujących się w centrum miasta oraz w aptece w Trąbczynie. W przypadku potrzeby skorzystania z usług specjalistów, pacjenci mogą wybrać się do Przychodni Lekarza Rodzinnego „Hipokrates” w Słupcy.

Tabela 2. Opieka zdrowotna w gminie Zagórów

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba udzielonych porad	47136	27047	44076	41427	38268	28844	26884
Liczba udzielonych porad na 1 mieszkańca	5,2	3	4,8	4,5	4,2	3,2	2,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Podstawową opiekę medyczną prowadzi czterech lekarzy. Liczba udzielanych porad z roku na rok maleje, w 2013 r. jednemu mieszkańcowi udzielono średnio trzy porady. Usługi stomatologiczne świadczy trzech lekarzy stomatologów.

3.2.5. Problemy społeczne

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagórowie jest odpowiedzialny za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej. Jego funkcjonowanie związane jest z pomocą osobom lub całym rodzinom w związku z trudnymi sytuacjami, w jakich się znaleźli. Do najważniejszych zadań Ośrodka należą: przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych przepisami prawa, prowadzenie i rozwój

niezbędnej infrastruktury socjalnej oraz pomoc niepełnosprawnym w zdobyciu wykształcenia. Na pomoc MGOPS mogą liczyć osoby, które zostały dotknięte problemem ubóstwa, bezrobocia, długotrwałej lub ciężkiej choroby, niepełnosprawności, problemami w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego.

Tabela 3. Liczba gospodarstw domowych i osób korzystających z ośrodka pomocy społecznej

	2009	2010	2011	2012	2013
gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	507	502	476	460	453
osoby w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	718	658	597	549	521

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem wynosi ok. 6%. Analizując lata 2009-2013, liczba gospodarstw korzystających z pomocy MGOPS malała z roku na rok (tabela 3). W roku 2013 ich liczba wyniosła 453.

3.2.6. Instytucje pozarządowe

Aktywność społeczną mieszkańców gminy należy ocenić jako ponadprzeciętną. W latach 2007-2014 liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych przypadająca na 10 tys. mieszkańców wzrosła oraz przewyższyła analogiczne wartości dla powiatu słupeckiego (tabela 4). Co więcej, w każdym roku przewyższała także średnią dla województwa.

Tabela 4. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców

Jednostka terytorialna	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Wielkopolskie	25	26	27	28	30	31	33	34
Powiat słupecki	24	25	26	26	28	29	32	34
Zagórów	37	37	38	38	40	43	43	44

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na terenie gminy Zagórów funkcjonują następujące instytucje pozarządowe:

Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia:

- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,
- Fundacja Zagórowian „PRO MEMORIA”,
- Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych,
- Związek Emerytów i Rencistów,
- Klub jeździecki w Zagórowie,
- Regionalny Związek Hodowców i Producentów Owiec w Koninie z siedzibą w Zagórowie,
- Bractwo Ziemi Zagórowskiej,
- Międzyszkolny Ludowy Klub Sportowy "Zjednoczeni",
- Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe Zagórów,
- Stowarzyszenie Gospodarstw Agroturystycznych Wschodniej Wielkopolski,
- Zagórowski Klub Sportowy Zagórów,
- Klub Sportowy „ORŁY” Huta Łukomska,
- Stowarzyszenie Razem Łatwiej,
- Klub Sportów Walki Zagórów,

- Uczniowskie Kluby Sportowe:
  „IKRA” przy Szkole Podstawowej w Łukomiu,
  “JUNIOR” przy ZSP w Zagórowie,
  „MYSZKA” przy Szkole Podstawowej w Myszakówku,
  „PANDA” przy Gimnazjum im. Królowej Jadwigi w Zagórowie,
  „TĘCZA” przy Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Trąbczynie,
  „ZAGÓROWIANKA” przy Szkole Podstawowej w Zagórowie,

Koła:

- Koło wędkarskie,
- Koło Łowieckie,
- Koła Gospodyń Wiejskich.

3.3. Gospodarka

3.3.1. Działalność gospodarcza

Liczba podmiotów gospodarczych zlokalizowany na terenie gminy Zagórów stale rośnie, ale w porównaniu do średniej dla Polski i średniej województwa liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców nadal jest niższa. Utrzymuje się również tendencja do corocznego wzrostu liczby podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Największych pracodawców na terenie gminy prezentuje tabela 4.

Tabela 5. Znaczące przedsiębiorstwa w gminie Zagórów

Przedsiębiorstwo "ELMONTER - OŚWIETLENIE",
HellermanTyton z Zagórowa,
Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "Lech" Spółka Cywilna,
Gminna Spółdzielnia "Samopomoc Chłopska" - 2 zakłady produkcyjne (piekarnia oraz masarnia) ponadto, magazyny środków do produkcji rolnej, materiałów budowlanych i opałowych,
Wytwórnia Pasz „PIGROL” z Kołaczkowa,
FIRE ECO z Anielewa,
Spółdzielnia Pracy Motoryzacyjno-Metalowa,
Spółdzielnia Kółek Rolniczych,
Lindhorst Aluminium,
Zakład Wytwórczo - Usługowo - Handlowy "Drewsmol" i firma "Kubik" Piotr Kubiak-Ewa Kubiak-Smoleniec,
Zakład Usługowo – Produkcyjny WOJMARPLAST.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Zagórowie.

W roku 2013 w rejestrze REGON na terenie gminy zarejestrowanych było 617 podmiotów gospodarki narodowej (tabela 5). W gminie dominującym sektorem gospodarki był handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa pojazdów samochodowych. W 2013 r. 164 podmiotów gospodarczych i 149 osób fizycznych wpisywało się w ten rodzaj działalności, ponad 25% podmiotów gospodarczych i ok. 30% osób fizycznych zarejestrowanych w REGON prowadziło ten rodzaj działalności. Do dominujących branż można zaliczyć również budownictwo, przetwórstwo przemysłowe i rolnictwo.

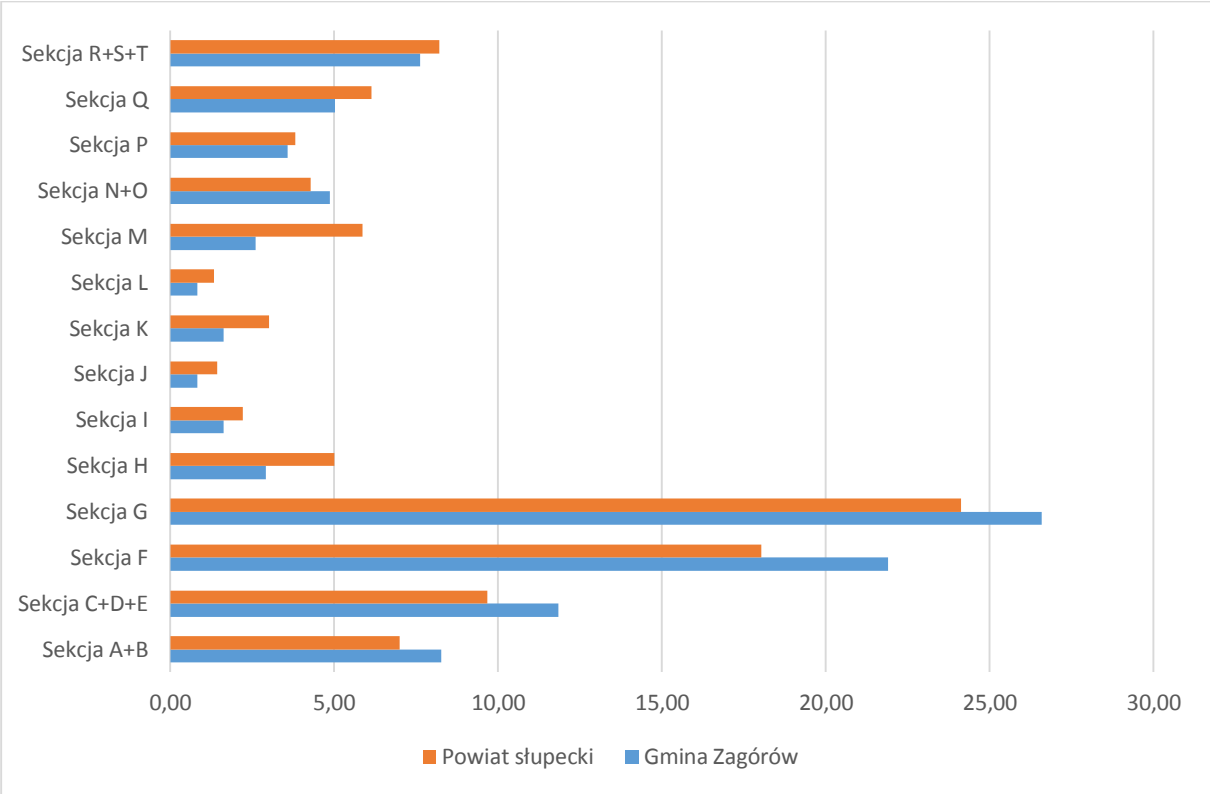
Tabela 6. Struktura działalności według branż w 2013 r.

Branża	Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON	Liczba osób fizycznych prowadzących

			działalność gospodarczą	
	liczba	%	liczba	%
Sekcja A+B: Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, górnictwo i wydobywanie	51	8,27	44	8,76
Sekcja C+D+E: Przetwórstwo przemysłowe	73	11,83	63	12,55
Sekcja F: Budownictwo	135	21,88	127	25,30
Sekcja G: Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	164	26,58	149	29,68
Sekcja H: Transport i gospodarka magazynowa	18	2,92	18	3,59
Sekcja I: Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	10	1,62	10	1,99
Sekcja J: Informacja i komunikacja	5	0,81	5	1,00
Sekcja K: Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	10	1,62	9	1,79
Sekcja L: Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5	0,81	1	0,20
Sekcja M: Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	16	2,59	15	2,99
Sekcja N+O: Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne oraz działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	30	4,86	8	1,59
Sekcja P: Edukacja	22	3,57	4	0,80
Sekcja Q: Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	31	5,02	25	4,98
Sekcja S i T i R: Działalność związana z kulturą i rekreacją, pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	47	7,62	24	4,78
RAZEM	617	100	502	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Ponad średnią powiatową w strukturze branż wyróżniał się udział rolnictwa, handlu hurtowego i detalicznego, budownictwa i przetwórstwa przemysłowego (rysunek 2). Wyraźnie mniejszy udział w strukturze branż w gminie w porównaniu z powiatem zanotowano w takich sekcjach jak: transport i gospodarka magazynowa, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna oraz działalność finansowa i ubezpieczeniowa.

Rysunek 3. Procentowy udział podmiotów gospodarki narodowej prowadzących działalność gospodarczą wg rejestru REGON w powiecie słupeckim oraz w gminie Zagórów w roku 2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wskaźnikiem świadczącym o poziomie przedsiębiorczości mieszkańców jest liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców. Wyniósł on w 2014 r. 690, co w porównaniu z wartością 858 w powiecie pozwala stwierdzić niższy poziom tej cechy u mieszkańców gminy. Analizując wskaźnik liczby nowo zarejestrowanych jednostek prowadzących działalność gospodarczą zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców, gmina osiągnęła w roku 2013 wynik 69, co stanowi wartość mniejszą od średniej powiatowej, która wynosi 85.

3.3.2. Rynek pracy

W gminie Zagórów liczba osób w wieku produkcyjnym zwiększała się do roku 2010, w kolejnych latach nastąpił nieznaczny spadek. Łączny wzrost w latach 2007-2013 wyniósł 174 osoby. W gminie w roku 2007 zarejestrowanych było 711 osób bezrobotnych, ich liczba zmniejszyła się rok później, jednak w późniejszym okresie stale wzrastała. W roku 2013 liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie zwiększyła się o 10% w porównaniu z rokiem 2007 i wyniosła 782 osoby.

Wzrósł również odsetek osób bezrobotnych przypadających na ludność w wieku produkcyjnym. W latach 2007-2013 odsetek ten zwiększył się o 0,9 punktu procentowego, tj. z 12,6% do 13,5%. W badanym okresie odsetek bezrobotnych kobiet był większy, aniżeli odsetek bezrobotnych

mężczyzn. Jednakże liczba kobiet bez pracy zmniejszyła się o 0,7 punktu procentowego, natomiast liczba mężczyzn bez pracy wzrosła o 1,4 punktu procentowego. Szczegółowe dane dotyczące rynku pracy w gminie Zagórów przedstawione zostały w tabeli 7.

Tabela 7. Liczba osób bezrobotnych i osób w wieku produkcyjnym

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba osób w wieku produkcyjnym	5629	5705	5732	5820	5804	5808	5803
Liczba bezrobotnych ogółem w tym:	711	619	688	709	678	722	782
Mężczyźni	282	268	330	325	313	357	370
Kobiety	429	351	358	384	365	365	412
Liczba osób bezrobotnych przypadająca na ludność w wieku produkcyjnym (w %) w tym:	12,6	10,9	12	12,2	11,7	12,4	13,5
Mężczyźni	9,5	8,9	10,9	10,5	10,1	11,5	11,9
Kobiety	16	13	13,2	14,1	13,5	13,5	15,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

3.3.3. Rolnictwo

Gmina Zagórów nie posiada najlepszych warunków gospodarowania. Nie występują tam w ogóle grunty klas I i II, a grunty III klasy zajmują niewiele ponad 5% ogólnej powierzchni. W strukturze gleb dominują te najmniej żyzne, czyli klasy V oraz VI (stanowią one około 50% całości gleb). Należy podkreślić, iż gmina posiada udział lasów w strukturze użytków rolnych znacznie niższy aniżeli poziom średniej krajowej. Lasy stanowią 21,3% gruntów ogółem. W największej części występują użytki rolne (71,8% gruntów), w szczególności grunty orne. Sady owocowe występują na 74 ha, co sprawia, iż są one 0,6% całości użytków rolnych. Do nieużytków należy zaliczyć 1092 ha (6,8%).

Tabela 8. Powierzchnia i struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych

Powierzchnia i struktura użytkowania gruntów		
	powierzchnia w ha	%
grunty ogółem	15 959	100
użytki rolne	11463	71,8
grunty orne	7437	64,9
łąki	2543	22,2
pastwiska	1409	12,3
sady	74	0,6
lasy	3404	21,3
nieużytki	1092	6,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego na 2010 r.

Działalność rolniczą prowadzą indywidualne gospodarstwa rolne w liczbie 1126 (tabela 9). W gminie przeważają gospodarstwa o powierzchni powyżej 1 ha. Gospodarstwa małej i średniej wielkości z przedziału od 1-5 ha i od 5-10 ha razem stanowią ok. 70% liczby wszystkich gospodarstw. Ponad siedemnaście procent stanowią gospodarstwa wielkości od 10-15 ha, a ich obszar to 24% ogólnej

powierzchni gospodarstw rolnych w gminie. Gospodarstw dużych powyżej 15 ha jest ok. 15%, przy czym zajmują one ponad 37% powierzchni wszystkich gospodarstw.

Tabela 9. Liczba i powierzchnia gospodarstw rolnych w gminie Zagórów

Wielkość	Liczba gospodarstw rolnych		Powierzchnia gospodarstw rolnych	
	szt.	%	w ha	w %
ogółem	1126	100	10 439,28	100
do 1 ha włącznie	81	7,19	78,76	0,75
powyżej 1 ha	1045	92,81	10 360,52	99,25
1 – 5 ha	391	37,42	1 237,71	11,95
5 – 10 ha	318	30,43	2 720,51	26,26
10 – 15 ha	181	17,32	2 494,58	24,08
> 15 ha	155	14,83	3 907,72	37,72

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego na 2010 r.

Obecnie w strukturze upraw przeważają zboża (tabela 10), które stanowią ponad 92% upraw. Wśród pozostałych upraw wyróżnić należy ziemniaki (ponad 94 ha), uprawy przemysłowe (13,5 ha), a także rzepak i rzepik. Uprawia się również rośliny strączkowe jadalne oraz warzywa gruntowe, jednak są to znikome odsetki. W 2015 r. znaczną część pól uprawnych stanowiły zasiewy kukurydzy.

Tabela 10. Powierzchnia zasiewów upraw

Powierzchnia zasiewów wybranych upraw		
	ha	%
ogółem	5704,31	100
zboża razem	5294,15	92,81
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	5173,57	90,70
ziemniaki	94,29	1,65
uprawy przemysłowe	13,54	0,24
buraki cukrowe	0,00	0,00
rzepak i rzepik razem	11,69	0,20
strączkowe jadalne na ziarno razem	6,44	0,11
warzywa gruntowe	11,40	0,20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego na 2010 r.

Chów zwierząt w gminie odgrywa znaczącą rolę w rolnictwie. Głównym kierunkiem w hodowli zwierząt jest chów drobiu, bydła mlecznego oraz trzody chlewnej. Według danych GUS w roku 2010 liczba gospodarstw zajmujących się chowem drobiu wynosiła 554, co stanowiło około 28% istniejących gospodarstw, chowem bydła zajmowało się 523 gospodarstwa a chowem trzody chlewnej 436 gospodarstw (tabela 11).

Tabela 11. Liczba gospodarstw rolnych z wyszczególnieniem prowadzonej hodowli zwierząt

Liczba gospodarstw rolnych z wyszczególnieniem prowadzonej hodowli zwierząt	
bydło razem	523
bydło krowy	424
trzoda chlewna razem	436
konie	39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego na 2010 r.

3.4. Środowisko

3.4.1. Ochrona środowiska

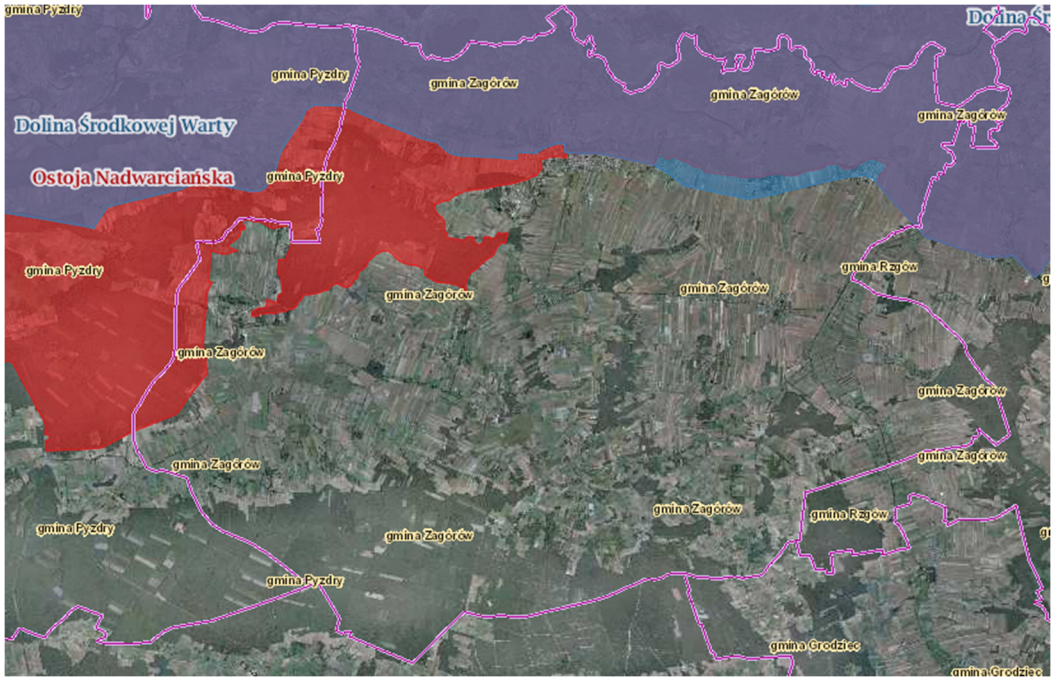
Według podziału na regiony fizyczno-geograficzne Polski obszar gminy położony jest w obrębie podprowincji Nizin Środkowopolskich w makroregionie Nizin Południowowielkopolskich zajmując mezoregion Doliny Konińskiej. Ukształtowanie powierzchni jest zróżnicowane. Różnica wysokości pomiędzy dnem doliny Warty a porośniętym lasem zespołem wydm położonych na północny zachód od Wrąbczyna do Myszakówka i na południowy zachód od Grądzenia, wynosi ok. 25 m. We wschodniej części gminy dolina Czarnej Strugi oddziela Kotlinę Pyzderską od Równiny Rychwalskiej. Dolinę Czarnej Strugi wypełniają piaski rzeczne, mady i torfy. Sieć wodna gminy Zagórów należy do zlewni rzeki Warty. Największym dopływem Warty na tym obszarze jest Czarna Struga. Płynie ona we wschodniej części gminy i wpada jeszcze na terenie gminy do Warty.

Na terenie gminy znajdują się również złoża torfów, które nie są jednak eksploatowane. Przyszła eksploatacja tego surowca powinna zostać poprzedzona badaniami i objęta kontrolą, by ograniczyć degradacje środowiska, zwłaszcza, że większa część gminy znajduje się w obrębie chronionego krajobrazu. Wśród wód podziemnych, które występują w tym terenie wyróżnia się trzy poziomy: czwartorzędowy, trzeciorzędowy i kredowy. Z tego poziomu pobierana jest woda w Trąbczynie i Zagórowie. W północnej części gminy znajduje się Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 150 (Koło – Odra), uformowany jest on w wąskiej strefie rozciągniętej równoleżnikowo o długości ponad 200 km. Obszar ten (1,9 tys. km^2) objęty jest ochroną, przy czym 14% z jego powierzchni podlega najwyższej ochronie. Jest to jeden z najzasobniejszych zbiorników na obszarze nizinnym, jego zasoby dyspozycyjne wynoszą 456 tys. m^3, a średnia głębokość ujęć od 25 do 35 m.

Największe powierzchnie pośród lasów zajmują lasy sosnowe, głównie bór świeży i suchy, które stanowią pozostałości Puszczy Pyzdrskiej będąc w różnych grupach wiekowych. Podobnie jak większość kompleksów leśnych usytuowane są one na obszarach równin terasowych. Siedliska boru mieszanego świeżego zajmują obszar w zachodniej części gminy (rejon Wrąbczyna) w III klasie wiekowej. W licznych obniżeniach oraz na terenach położonych w sąsiedztwie cieków dominują bory i lasy o siedliskach wilgotnych i podmokłych: bór wilgotny, bór mieszany wilgotny, ols. W drzewostanie obok sosny występuje głównie brzoza i świerk. Zespoły lasów państwowych uzupełniane są przez liczne lasy

prywatne, które pełnią funkcje lasów glebochronnych. Ponadto na terenie gminy znajdują się parki podworskie, cmentarze, zadrzewienia śródpolne. Wszystkie te elementy stanowią naturalną bazę dla ukształtowania systemu powiązań przyrodniczo-ekologicznych łączących użytkowane rolniczo tereny równin z obszarem chronionego krajobrazu.

W północnej części gminy Zagorów zlokalizowane są także tereny chronione zaliczone do obszarów NATURA 2000. „Dolina Środkowej Warty" jako obszar NATURA 2000 została wyznaczona na podstawie Dyrektywy Rady Europy (nr 79/409/EWG) jako obszar specjalnej ochrony (OSO) dla ochrony dzikich ptaków (kod PLB300002)[2]. W Europejskiej Sieci Ekologicznej – Natura 2000 obszar ten nazwano „Ostoją Nadwarciańską" (kod PLH300009). Celem ochrony tego obszaru jest której celem jest zachowanie cennych pod względem przyrodniczym i zagrożonych składników różnorodności biologicznej. „Dolina Środkowej Warty" jest obszarem zalewowy rzeki Warty, łąk, pastwisk lokalnie porośniętych łęgami i wikliną nadrzeczną. Krajobraz wzdłuż rzeki Warty jest jednym z najlepiej zachowanych naturalnych krajobrazów typowej rzeki nizinnej. Łąki na tym obszarze, z bogatymi populacjami ginących gatunków słonorośli oraz zagrożonego w Polsce storczyka błotnego, są osobliwością w skali europejskiej.

Rysunek 4. Obszar NATURA 2000 w gminie Zagórów
Źródło: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/ (dostęp: 06.09.2015 r.)

[2] Opracowano na podstawie pkt. 3.12.4. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Lądek*, http://www.gmina-ladek.pl/ladek/dir/zalacznik/wiadomosc/1122/suikzp_gm._ladek_z_28.12.2012r._-_tekst_ujednolicowy2.pdf (dostęp: 16.08.2015 r.)

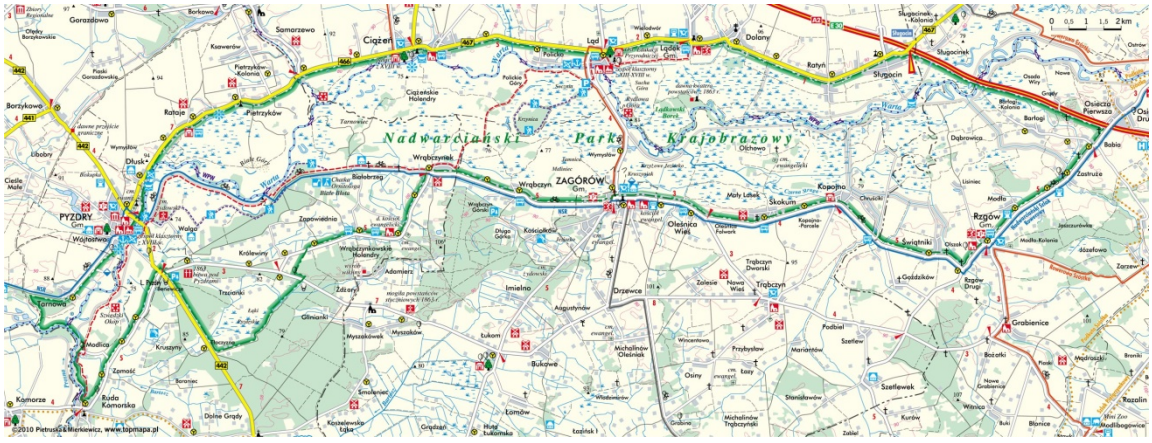
Obszar ten jest ostoją ptaków wodno-błotnych, zwłaszcza w okresie lęgowym. Występują tu co najmniej 42 gatunki ptaków znajdujących się na liście Załącznika I Dyrektywy i 18 gatunków Czerwonej Księgi.

3.4.2. Turystyka

Atutem Zagórowa i okolic są piękne, prawdziwie malarskie, trasy spacerowe. Przez miasto przebiega Nadwarciański Szlak Rowerowy (niebieski), który jest elementem Wielkopolskiego Systemu Szlaków Rowerowych. Ponadto szlak wodny, określany jako Wielka Pętla Wielkopolski, wyznaczany jest w części przez rzekę Wartę. Zwiedzając okolice Zagórowa należy zobaczyć następujące zabytki:

- Pałac w Kopojnie z XIX wieku,
- Chatka ornitologa PTTK w Białobrzegu,
- Park dworski w Łukomiu.

Główną atrakcję stanowi Nadwarciański Park Krajobrazowy, który został powołany w celu ochrony środowiska przyrodniczego na podstawie Rozporządzenia Wojewody Konińskiego nr 60 z dnia 19 października 1995 r. Park pełni funkcje zabezpieczenia wartości historycznych tego regionu. Obejmuje on powierzchnię 134,2 km^2, w tym 103,4 km^2 użytków rolnych.

Rysunek 5. Położenie Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego

Źródło: http://turystykadlakazdego.pl/wp-content/uploads/2012/07/Nadwarcia%C5%84ski-Park-Krajobrazowy-mapa.jpg

Na terenie Parku gniazduje obecnie 147 gatunków ptaków, co stanowi około 65% gatunków lęgowych w Polsce. Łącznie z ptakami przelotnymi zaobserwowano tu 232 gatunki. Do największych osobliwości należą ptaki lęgowe: bąk, rożeniec, płaskonos, błotniak łąkowy, sieweczka obrożna, batalion, dubelt, rybitwa białoskrzydła. Wśród ptaków przelotnych także zanotowano szereg rzadkich gatunków: czapla nadobna, kazarka, cyranka modroskrzydła, gadożer, czajka towarzyska. Warto podkreślić również bogactwo i różnorodność szaty roślinnej. W Nadwarciańskim Parku Krajobrazowym stwierdzono około tysiąc gatunków roślin naczyniowych, tworzących około 230 zbiorowisk roślinnych. Wśród roślin wyróżniamy: goździk pyszny, goryczka wąskolistna, mieczyk dachówkowaty, kosaciec syberyjski,

groszek błotny, storczyk błotny i fiołek mokradłowy. W miasteczku znajdują się cztery gospodarstwa agroturystyczne.

3.5. Infrastruktura techniczna

3.5.1. Drogi i mała infrastruktura

Gmina położona jest w odległości około 10 km od autostrady A-2 Poznań - Konin - Warszawa. Z ważniejszych lokalnych połączeń należy wyróżnić dogodny dojazd do węzłów komunikacyjnych: autobusowych i kolejowych w Słupcy i Koninie. Z gminy można też stosunkowo szybko i wygodnie (odległość 40 do 60 km) dojechać do Pleszewa, Jarocina, Słupcy Wrześni czy Turku.

W skład dróg układu drogowego na terenie gminy wchodzą:

- drogi powiatowe - 61,04 km, z czego 59,29 km stanowią drogi utwardzone,
- drogi gminne - 89,43 km, z czego 35,34 km stanowią drogi utwardzone,
- drogi rolnicze (drogi stanowiące dojazd do pól, łąk, pastwisk, gospodarstw rolnych) – 400 km, z czego 5,3 km pokryte są asfaltem, 6 km żużlem, a resztę stanowią drogi gruntowe.

Do najważniejszych odcinków dróg należą:

- droga Pyzdry – Rychwał,
- droga Drzewce – Słupca (z tej drogi możliwy jest dostęp do autostrady A-2),
- droga Oleśnica – Trąbczyn,
- droga Zagórów – Rzgów – Konin,
- droga Zagórów – Łukom – Gizałki.

Na terenie gminy w ramach infrastruktury dróg korzystać można z 8 mostów – dwóch z pokładem drewnianym, jednego stalowego oraz pięciu żelbetowych.

3.5.2. Wodociągi i kanalizacja

Ujęcia głębinowe, w połączeniu ze stacjami wodociągowymi, stanowią zasadnicze źródła zaopatrzenia Zagórowa w wodę. Do sieci wodociągowej podłączonych jest 100% gospodarstw domowych. Jej długość w 2007 r. wyniosła 118,3 km, natomiast jej pomiar w 2013 r. wykazał wzrost do 139,3 km. Obecnie w gminie Zagórów istnieje ok. 1 840 przyłączy, podczas gdy w 2007 ich liczba wyniosła ok. 1 600. W 2007 r. liczba osób korzystających z sieci wodociągowej wyniosła 7261 (w samym mieście 2718 osób), w 2013 r. liczba użytkowników wzrosła i wyniosła odpowiednio 7537 dla gminy Zagórów i 2869 dla miasta. W tym samym okresie wzrosło zużycie wody średnio na jednego mieszkańca w m^3 w skali roku (rok 2007 - 26,2 m^3 i 28,8 m^3 w roku 2013). Gospodarką wodociągową zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej i Usług Wodnych w Zagórowie. Zagórów dysponuje jedną hydrofornią (w gminie zlokalizowane są cztery hydrofornie) i dwie studnie głębinowe o wydajności 60 m^3/h.

Miejscowość Zagórów jest prawie w całości skanalizowana (stan przyłączy w 2014 r. wyniósł 546). Średnia roczna ilość ścieków odbieranych od mieszkańców miasta wynosi 76 189,4m^3. Dodatkową formą odprowadzania ścieków z gospodarstw domowych jest odprowadzanie ich do przydomowych zbiorników bezodpływowych.

Tabela 12. Długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej

	Długość sieci w km						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
wodociągi	118,3	120,5	131,6	132,1	138,8	138,8	139,3
kanalizacja	19,8	19,8	19,9	20	21,1	21,1	21,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Obecnie gmina posiada oczyszczalnię mechaniczno-biologiczną typu "Bioblok PS 2 x 200" o zdolności przerobowej 400m³/d. W roku 2004 oczyszczalnia została zmodernizowana przy wsparciu ze środków unijnych w wysokości 740 tys. zł. Ta modernizacja pozwala na dalszą rozbudowę oczyszczalni o 3 bioblok, dzięki któremu zwiększyłaby się moc przerobowa obiektu do 600 m^3/dobę. Ponadto, na terenie gminy funkcjonują 4 stacje uzdatniania wody, w miejscowościach: Zagórów, Kopojno, Trąbczyn, Łukom. Do dwóch z nich (w Trąbczynie i Łukomiu) wprowadzone zostały innowacje w roku 2014. Oczyszczalnia ścieków jest również w Zagórowie. Jej średnia przepustowość wynosi 400 m³/na dobę.

3.5.3. Gospodarka odpadami

W gminie Zagórów problemy związane z ochroną środowiska są traktowane priorytetowo. W ramach działań z tego zakresu prowadzona jest właściwa gospodarka odpadami komunalnymi, która wpływa na jakość życia wszystkich mieszkańców. Obowiązujący system został wprowadzony w lipcu 2013 r. Gmina Zagórów, będąc uczestnikiem projektu „Uporządkowanie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie subregionu konińskiego", przystąpiła do spółki Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o. o. w Koninie. W ramach tego projektu podjęto się budowy Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów, na terenie MZGOK.

W lutym 2004 roku decyzją Starosty Słupeckiego, składowisko odpadów w Zagórowie, zostało zamknięte. W chwili obecnej na tym terenie prowadzona jest rekultywacja leśna. Od tego czasu odbiorem nieczystości stałych z terenu Miasta i Gminy Zagórów zajmują się następujące przedsiębiorstwa:

- Zakład Gospodarki Komunalnej i Usług Wodnych Zagórów,
- Zakład Gospodarki Komunalnej ze Słupcy,
- Z.H.U."Eko-Skórtex"- Gmina Gizałki.

Przedsiębiorstwa te wywożą nieczystości na czynne składowiska na terenie innych miast lub gmin. Selektywna zbiórka odpadów prowadzona jest na terenie całej gminy. W wyniku segregacji w

2012 r. zebrano 111,1 tys. kg plastiku oraz 32,8 tys. kg szkła. W ciągu roku, dwa razy zbierane są sprzęty RTV i AGD, w 2012 zebrano 10,5 kg tego typu sprzętu. Ponadto, wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Słupcy prowadzona była akcja mająca na celu usunięcie azbestu – „Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Powiatu Słupeckiego". W roku 2012 zrealizowano 14 wniosków, masa całkowita odpadów wyniosła 29,5 tony. Na terenie gminy realizowane były również działania edukacyjno-informacyjne we wszystkich placówkach oświatowych. Prowadzona jest zbiórka baterii, selektywna zbiórka śmieci w szkołach oraz coroczna akcja „Sprzątanie Świata".

3.5.4. Energetyka i gazownictwo

Na terenie gminy zainstalowany został układ sieci energetycznej, który gwarantuje pokrycie aktualnego zapotrzebowania na moc i energię elektryczną. Stan sieci przepływu energii oceniany jest na dobry. Ponadto, na terenie gminy działają dwie elektrownie wiatrowe, istnieją plany budowy dwóch kolejnych. Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane będzie na terenach położonych w południowej części gminy. Wynika to z faktu, iż dzięki ukształtowaniu terenu możliwa jest realizacja tego typu inwestycji (wpływ na to mają również czynnik przestrzeni, a także odpowiednia siła wiatru). Władze gminy Zagórów dokładają wszelkich starań, aby w pełni i zarazem racjonalnie wykorzystać potencjał płynący z lokalizacji Zagórowa.

Gmina Zagórów nie posiada sieci gazowej. Pojawiają się natomiast dystrybutorzy, którzy są zainteresowani dostarczaniem gazu mieszkańcom.

3.5.5. Informatyzacja

Na terenie gminy Zagórów działają dwie instytucje telefonicznej sieci stacjonarnej tj. TP SA i sieci telefonicznej bezprzewodowej „tele-Net" z wieżą przekaźnikową o zasięgu dla całej gminy, znajdującą się w Zagórowie.

Mieszkańcy miasta mają możliwość skorzystania z usług sieci telefonii komórkowej. Na terenie miasta Zagórowa znajdują się maszty przekaźnikowe operatora Plus GSM i Orange. Na terenie gminy Zagórów nie pojawiają się przeszkody związane z przyłączeniem kolejnych abonamentów. Problem w ramach informatyzacji gminy pojawia się jednak, jeśli chodzi o dostęp do Internetu – pomimo możliwości korzystania z impulsów telefonicznych, pojawia się trudność w uzyskaniu stałego łącza internetowego (SDI) oraz korzystania z Neostrady (ta usługa zarezerwowana jest tylko w części miasta).

4. Analiza sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Zagórów

4.1. Analiza SWOT

Do identyfikacji atutów i słabości gminy Zagórów wykorzystano analizę SWOT. Narzędzie to umożliwiło wskazanie mocnych i słabych stron gminy oraz szans i zagrożeń wynikających z czynników zewnętrznych mających swoje źródło poza gminą. Czynniki, które kształtują sytuację gminy można podzielić na dwie grupy kryteriów. Pierwsza z nich identyfikuje czynniki na podstawie miejsca powstawania lub miejsca występowania. Można wyróżnić czynniki, które zlokalizowane są na terenie gminy i wynikają z jej potencjału endogenicznego oraz takie, na które gmina nie ma wpływu. Na oddziaływania tego pierwszego typu gmina ma wpływ, choć wyjątkami o bardzo niewielkiej możliwości modyfikacji są np. środowisko naturalne czy ukształtowanie terenu ściśle związane z lokalizacją. Czynniki egzogeniczne pozostają poza bezpośrednim wpływem gminy i swoje źródło mają w bliższym i dalszym otoczeniu. Drugą grupą kryteriów jest charakter oddziaływania czynnika, który może być pozytywny lub negatywny.

Analiza SWOT jest popularnym narzędziem analitycznym, który za zadanie ma przede wszystkim uporządkować informacje. Jest używana powszechnie we wszystkich obszarach planowania strategicznego, jako pierwszy etap planowania gromadzący dane. W procesie przygotowania Strategii analizę SWOT zastosowano w czterech obszarach: społeczeństwo, gospodarka, infrastruktura i środowisko. Dane zostały opracowane na podstawie materiałów zebranych podczas spotkań strategicznych, które odbyły się w Urzędzie Miejskim Zagórowie w kwietniu i maju 2015 r. Zgromadzone informacje przedstawiono poniżej.

Tabela 13. Analiza SWOT dla obszaru społeczeństwo

Mocne strony	Słabe strony
• Dobra baza edukacyjna, • Dostęp do kształcenia zawodowego na wysokim poziomie w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Braci Kostaneckich (Liceum Ogólnokształcące, Technikum Teleinformatyczne, Technikum Geodezyjne, Technikum Obsługi Turystycznej, Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Kwalifikacyjne Kursy Zawodowe), • Zorganizowany dowóz dzieci do szkół, • Współpraca szkół z lokalnym środowiskiem, • Uzdolniona i chętna do działania młodzież, • Wzrastający poziom wykształcenia mieszkańców gminy,	• Brak rzemieślników – „fachowców”, takich jak zegarmistrz czy szewc, • Brak miejsca na spotkania młodzieży, np. klub bilardowy, • Bezrobocie na terenie gminy, • Grupy osób, które są wykluczone społecznie, • Mieszkańcy zmuszeni są do wyjazdu poza teren gminy do pracy, • Wykształceni mieszkańcy gminy na stałe przenoszą się do dużych miast, • Ograniczona mobilność mieszkańców, spowodowana brakiem kolei i ograniczoną liczbą kursów autobusów, • Ograniczony dostęp do lekarzy specjalistów.

• Miejsca dla wszystkich dzieci w przedszkolach, • Dobra współpraca Rady Miejskiej z Burmistrzem, • Wzrost liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym, • Zaradność i zaangażowanie mieszkańców, • Dobry klimat do współpracy pomiędzy sołectwami, • Dostrzeganie przez mieszkańców konieczności podejmowania długofalowych inwestycji, istotnych dla rozwoju gminy, • Nowi, aktywni liderzy społecznie w postaci sołtysów integrujących lokalne środowisko, • Prężnie działający Gminny Ośrodek Kultury (Orkiestra Reprezentacyjna Miasta Zagórów, Chór Cantabile i Quarta, Kino, koło teatralne Fantazjana, grupy taneczne, zajęcia ze śpiewu i plastyki), • Promowanie ponadczasowych wartości – nadawanie tytułu honorowego mieszkańca gminy, • Organizacja tradycyjnych targów zwierząt, których organizacja integruje mieszkańców.	
Szanse	Zagrożenia
• Rosnące poczucie odpowiedzialności za rozwój swojego miejsca zamieszkania, • Inwestycje w kapitał intelektualny, tendencja do tworzenia szkół przyzakładowych, kształcących specjalistów, • Wzrost znaczenia i świadomości podnoszenia poziomu wykształcenia mieszkańców obszarów wiejskich, • Rozwój świadczeń i polityka wyrównania szans kształcenia poprzez stypendia dla uczniów z obszarów wiejskich, • Możliwość podejmowania inicjatyw w ramach współpracy międzynarodowej, • Mobilność ludzi wykształconych, • Moda na świadomość żywieniową i zdrowy styl życia, • Moda na osiedlanie się poza miastem, • Współorganizowanie imprez kulturalnych o charakterze ponadregionalnym.	• tendencje do zamykania szkół ponadgimnazjalnych w mniejszych miejscowościach, • Sytuacja demograficzna w Polsce i konsekwencje procesu starzenia się społeczeństwa, • Odejście od kształcenia zawodowego, ograniczenia w skutecznym wdrożeniu reformy szkolnictwa zawodowego, • Dezaktualizacja wiedzy i umiejętności wobec wyzwań nowych technologii, • Zmniejszenie liczby mieszkańców wsi związanych z rolnictwem, • Pogarszający się stan zdrowia społeczeństwa (choroby cywilizacyjne, społeczeństwo starzejące się), • Wzrost kosztów pracy, • Przenoszenie zakładów pracy poza granice Polski, • Nasilający się proces emigracji zarobkowych, • Konkurencyjność sąsiednich terenów.

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 14. Analiza SWOT dla obszaru gospodarka

Mocne strony	Słabe strony
• Prywatne tereny pod inwestycje, • Rozwój mieszkalnictwa na terenie gminy, • Zaangażowanie władz gminy we wspieranie przedsiębiorczości, • Wsparcie instytucjonalne obsługi inwestorów, • Wysoki potencjał siły roboczej, • Rozwój turystyki oraz biznesu około turystycznego, • Rozwój odnawialnych źródeł energii (2 wiatraki na terenie gminy), • Dobre gospodarowanie finansami gminy – zachowanie rezerw na dofinansowania, • Dobre gospodarowanie środkami unijnymi, • Edukacja zawodowa młodzieży na wysokim poziomie, • Czyste środowisko naturalne.	• Położenie – znaczne oddalenie od dużych ośrodków miejskich, • Duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych, • Duże rozproszenie zabudowy mieszkalnej, • Znaczna odległość do autostrady, • Znikomy stopień zgazyfikowania gminy, • Brak przemysłu rolno-spożywczego, • Mała liczba znaczących przedsiębiorstw na terenie gminy, • Występowanie form ochrony przyrody na terenie gminy, • Podejmowanie pracy poza miejscem zamieszkania, • Brak terenów pod inwestycje, należących do gminy, • Słaba klasa bonitacyjna gleb.
Szanse	**Zagrożenia**
• Tendencja do delokalizacji przedsiębiorstw i otwierania nowych firm z kapitałem zagranicznym, przenoszenie firm z terenu Europy Zachodniej na tereny Europy Centralnej i Wschodniej, • Środki finansowe ze źródeł zewnętrznych (Fundusze Europejskie perspektywa finansowa 2014-2020), • Wzrost znaczenia i konkurencyjności grup konsumenckich, • wsparcie na rzecz przedsiębiorstw w sektorze MSP (promowanie rozwoju przedsiębiorczości), • Wzrost znaczenia współpracy, integracji działań w ramach lokalnych społeczności, udział w stowarzyszeniach, • Rozwój agroturystyki i ekoturystyki, wykorzystujący potencjał polskich wsi, dostęp do czystego powietrza oraz walorów przyrodniczych, umożliwiając aktywny wypoczynek w naturalnych warunkach; • Wzrost znaczenia i opłacalności rolnictwa ekologicznego, • Migracje osób z wysokimi kwalifikacjami, wpływają korzystnie na mobilność wykwalifikowanych specjalistów, • Rozwój specjalizacji rolnictwa i produkcji rolnej, • Moda na aktywny wypoczynek.	• Polityka rolna UE: rosnące ograniczenia w prawie Unii Europejskiej, • Częste zmiany w systemie prawnym oraz skomplikowanie systemu prawnego i wymagań obowiązujących przedsiębiorców, • Pogłębienie rozwarstwienia społeczeństwa, związane z przyznawaniem funduszy w nowej perspektywie - dotacje promujące aktywne działanie, a nie jak miało to miejsce wcześniej na zasadzie wyrównania szans społecznych, • Niska opłacalność produkcji rolnej, zmniejszenie wolumenu produkcji artykułów rolnych, • Duży wpływ zagrożeń klimatycznych na produkcję rolną, • Niestabilna sytuacja polityczna w Europie Wschodniej, • Narastające problemy małych, rozdrobnionych gospodarstw rolnych, • Wzrost liczby gospodarstw bezinwentarzowych, • Zjawisko ubożenia wsi, • Trudności w zakładaniu firmy hamują rozwój przedsiębiorczości - restrykcyjne regulacje prawne, • Obowiązki i ograniczenia wynikające z ustanowienia form ochrony przyrody.

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 15. Analiza SWOT dla obszaru środowisko i infrastruktura

Mocne strony	Słabe strony
• 3 nowe hydrofornie, • Prowadzenie zaawansowanych prac w zakresie rozbudowy oczyszczalni ścieków, • Sieć przesyłowa wody, • Woda dobrej jakości, nowe studnie głębinowe, • Sieć wodociągowa (w 2013 r. długość czynnej sieci rozdzielczej 250 km), • Rozwinięta sieć dróg lokalnych, • Systematyczne opracowywanie Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego, • Wysoki poziom lesistości terenu (22%), • Nowoczesne targowisko, które powstało w ramach programu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi „Mój rynek".	• Ograniczony obszar inwestycyjny objęty Programem Natura 2000, • Niska klasa bonitacyjna gleb w gminie Zagórów – przeważają ziemie klasy V i VI, • Rozproszona zabudowa mieszkalna, • Drogi lokalne nieprzystosowane do ruchu samochodów ciężarowych, • Brak ścieżek rowerowych, • Brak obwodnicy, • Brak dostępu do drogi krajowej, • Brak kolei na terenie gminy, • Brak dostępu do akwenu wodnego, • Drogi tranzytowe dla transportu ciężkiego pomiędzy powiatami, • Tereny zalewowe, zbyt słaby system umocnień przeciwpowodziowych.
Szanse	**Zagrożenia**
• Dotacje unijne w perspektywie 2014-2020 na odnawialne źródła energii, • Przepisy regulujące powstawanie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, • Rozwój przedsiębiorstw związanych z nowymi technologiami, • Program Oczyszczania Kraju z Azbestu, • Wsparcie gospodarstw indywidualnych w ekologicznym gospodarowaniu (modernizacja technologii grzewczej, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, docieplanie budynków, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej), • Budowa Wielkopolskiej Sieci Szerokopasmowej, która ma na celu zapewnienie dostępu do Internetu w miejscach, gdzie zasięg firm komercyjnych nie dociera, • Moda na aktywny wypoczynek, • Wzrost znaczenia edukacji ekologicznej.	• Wzrost kosztów budowy infrastruktury oraz kosztów utrzymania, • Szybkie zużywanie się infrastruktury, • Starzenie się infrastruktury, • Postępujący trend w przejmowaniu przez gminę zadań, skutkujący współfinansowaniem inwestycji nienależących do zadań własnych gmin, • Problem palenia odpadów, • Polityka wycofywania nierentownych połączeń autobusowych, • Wzrost znaczenia tranzytu, • Rosnące obowiązki i ograniczenia, wynikające z ustanowienia form ochrony przyrody.

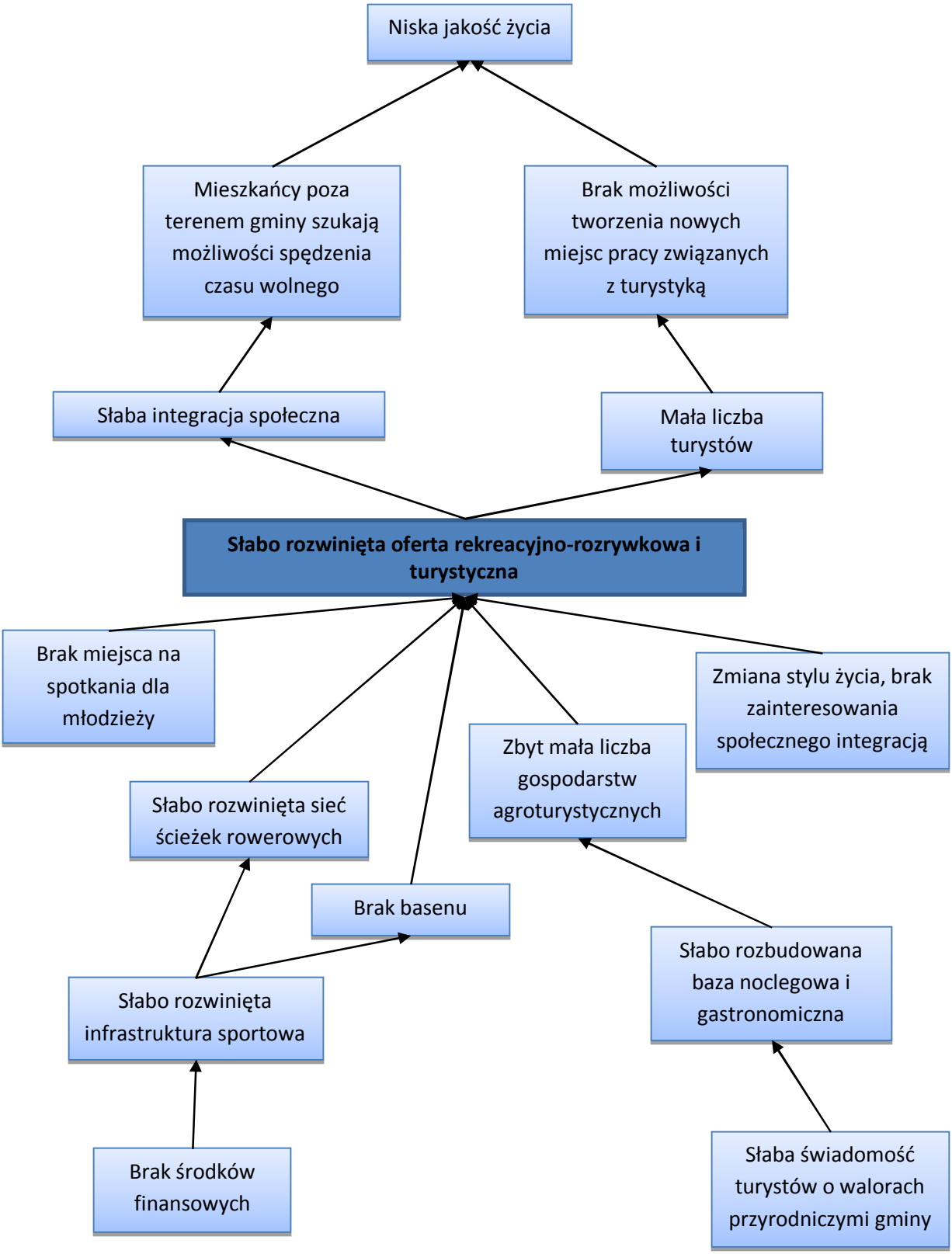
Źródło: opracowanie własne.

4.2. Drzewa celów

W trakcie spotkania strategicznego, które odbyło się 22 maja 2015 r. Zespół roboczy składający się z przedstawicieli Urzędu Miejskiego i radnych Rady Miejskiej, po prezentacji wstępnych wyników analizy strategicznej i na podstawie własnych doświadczeń, zidentyfikował problemy i trudności, które pojawiają się w gminie. Spośród dyskutowanych problemów Zespół wyróżnił problemy kluczowe dla gminy, czyli takie, które generują najwięcej innych problemów i których skutki są najbardziej odczuwalne dla większości zainteresowanych podmiotów. Według Zespołu są to:

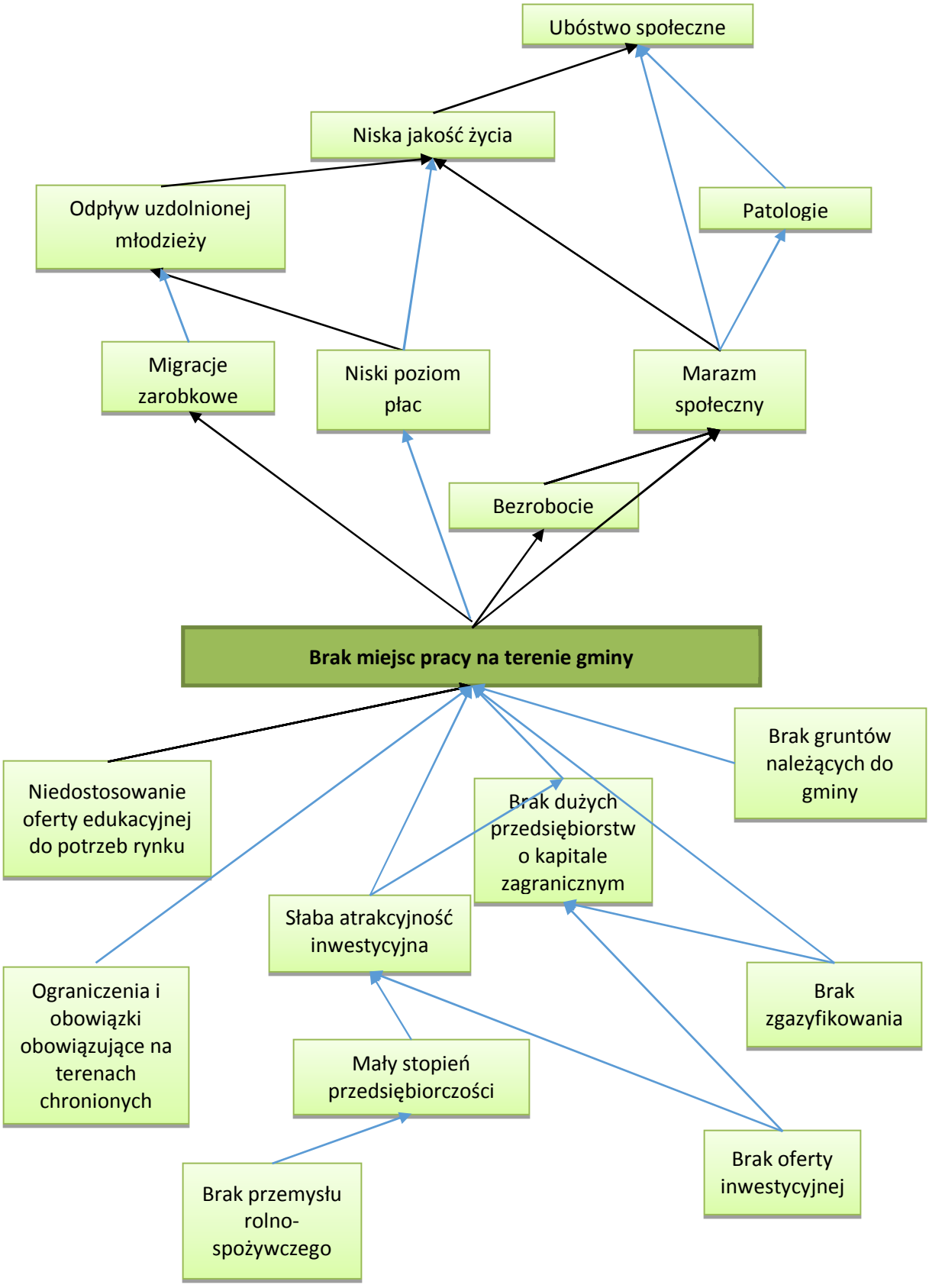
1. Słabo rozwinięta oferta rekreacyjno-rozrywkowa i turystyczna
2. Brak miejsc pracy na terenie gminy

Analiza wyodrębnionych problemów polega na uporządkowaniu ich poprzez ustalenie zależności przyczynowo-skutkowych. Podstawową trudnością przy ich identyfikacji jest umiejętność odróżnienia skutków problemów od problemu właściwego, symptomów problemów od ich przyczyn. Przeprowadzona dalej analiza, czyli zbudowanie *drzewa problemów*, jako ustalenie zależności przyczyno-skutkowych, stanowi pewien schematyczny obraz próbujący odzwierciedlić rzeczywistość. Prace zespołu strategicznego pozwoliły na zidentyfikowanie następujących drzew problemów (rysunek 5, 6):

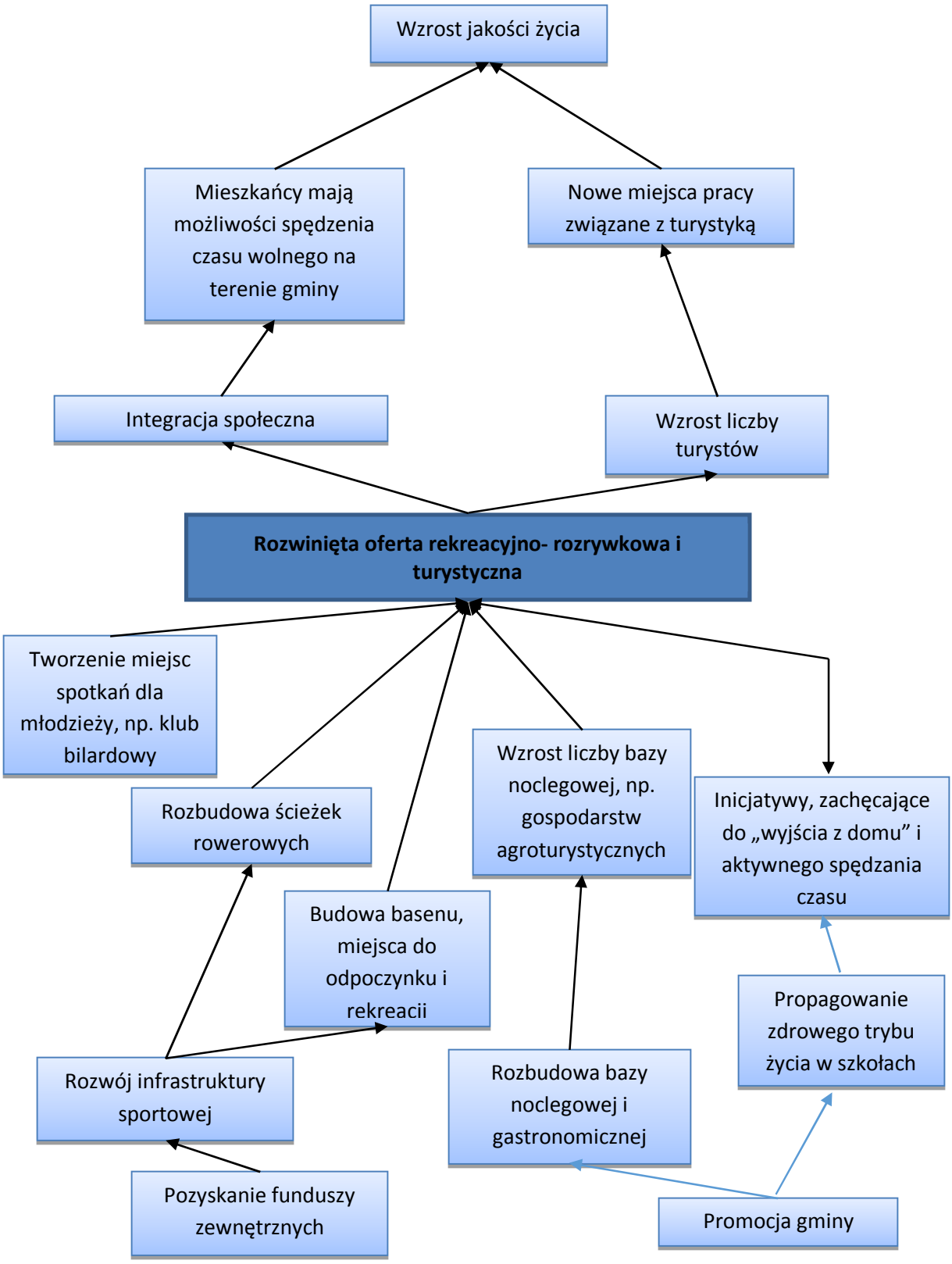

Rysunek 6. Drzewo problemów nr 1 – Słabo rozwinięta oferta rekreacyjno-rozrywkowa i turystyczna

Źródło: opracowanie własne

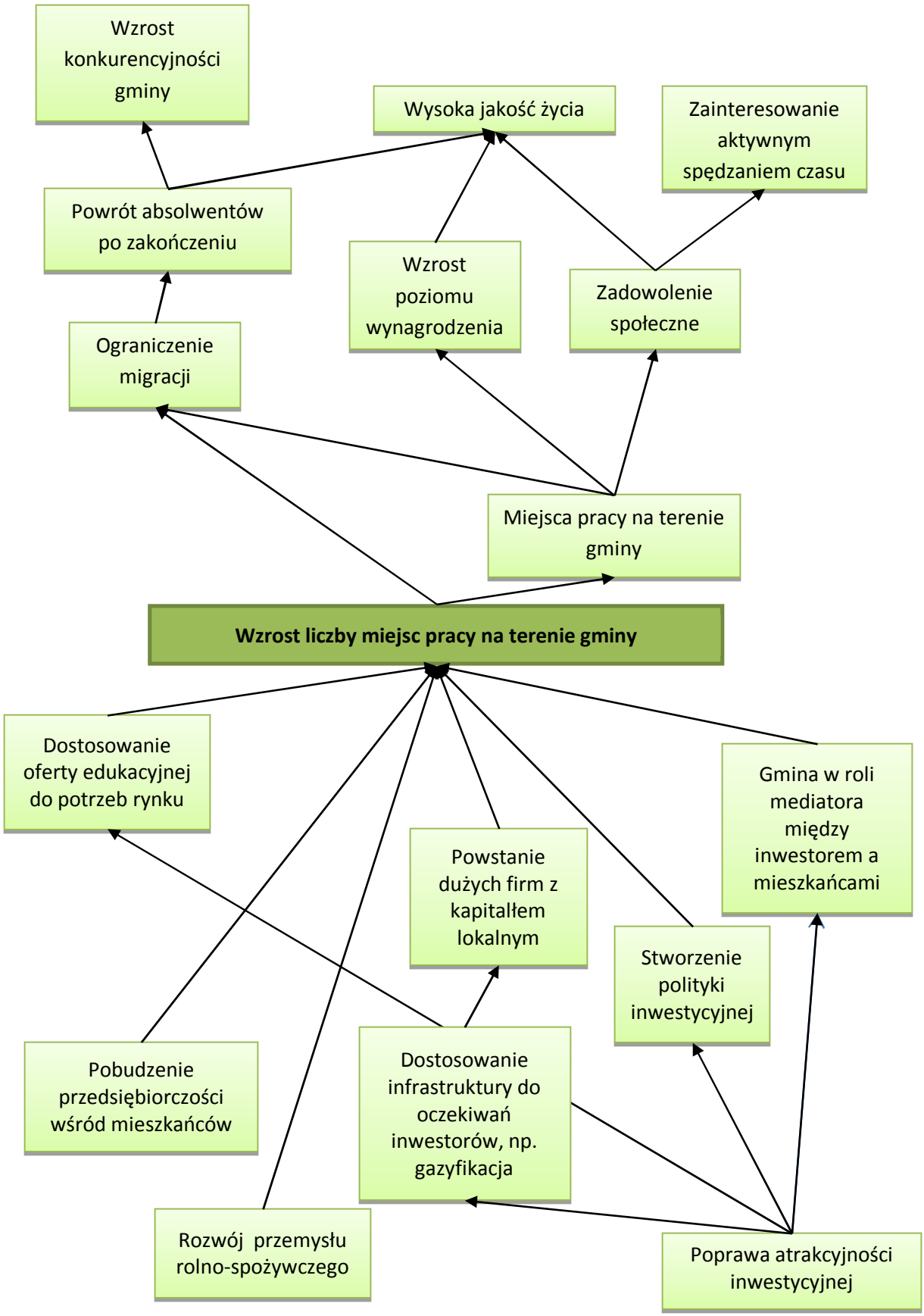

Rysunek 7. Drzewo problemów nr 2 – Brak miejsc pracy na terenie gminy
Źródło: opracowanie własne

Próba odpowiedzi na pytanie jako można poradzić sobie z zidentyfikowanymi problemami jest odwrócenie *drzewa problemów* i zbudowanie schematu *drzewa celów*. Na spotkaniach zespołu skonstruowano drzewa celów, wskazując na propozycje działań niwelujących problemy, a także spodziewane efekty tych działań zmierzające finalnie do pozbycia się skutków i przyczyn problemów (rysunek 7, 8).

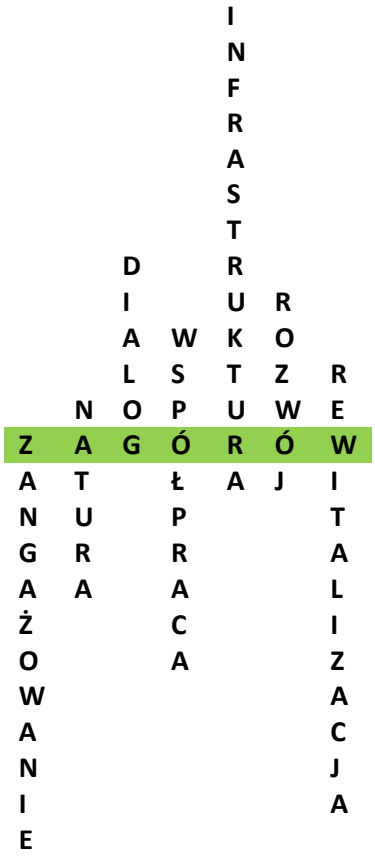

Rysunek 8. Drzewo celów nr 1 – Rozwinięta oferta rekreacyjno-rozrywkowa i turystyczna
Źródło: opracowanie własne

Rysunek 9. Drzewo celów nr 2 – Wzrost liczby miejsc pracy na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne

5. Wizja

Gmina Zagórów to przyjazne i atrakcyjne miejsce zamieszkania, pracy i odpoczynku. Świadomie kształtowana przestrzeń publiczna charakteryzuje się dbałością o walory estetyczne i użytkowe. Rozwinięty rynek pracy tworzony jest przez lokalnych i napływających inwestorów, którzy pozostając w harmonii z cennym przyrodniczo obszarem, prowadzą nieuciążliwą działalność gospodarczą i wyróżniają się swoją działalnością na tle kraju.
Nowoczesna infrastruktura w połączeniu z zaangażowaniem władz w działalność na rzecz rozwoju gminy wzmacnia aktywną społeczność lokalną otwartą na wyzwania nowoczesnego świata.

6. Cele

5.1. Schemat celów

1. Aktywny kapitał ludzki	2. Rozwinięta infrastruktura	3. Nowoczesna gospodarka
1.1. Promowanie zdrowego stylu życia i zwiększenie stanu świadomości i kultury zdrowotnej Mieszkańców	**2.1. Poprawa jakości infrastruktury drogowej**	**3.1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej**
1.1.1. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców gminy	2.1.1. Przebudowa i modernizacja dróg gminnych	3.1.1. Tworzenie korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości – wsparcie instytucjonalne przedsiębiorców
1.1.2. Wspieranie działań prowadzących do aktywnego spędzania wolnego czasu i organizacja imprez sportowych	2.1.2. Budowa obwodnicy miasta Zagórów	3.1.2. Tworzenie zasobu gruntów gminnych
1.1.3. Promowanie regionalnych produktów spożywczych i zdrowego odżywiania	2.1.3. Budowa ścieżek rowerowych	3.1.3. Promowanie współpracy z NGO, innymi gminami oraz partnerami zagranicznymi w celu rozwijania i promowania działalności gospodarczej
1.1.4. Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców	2.1.4. Modernizacja i budowa nowych fragmentów systemu oświetleniowego	3.1.4. Nawiązanie współpracy w ramach partnerstw instytucjonalnych oraz uczestnictwo w projektach wspierających rozwój lokalny i regionalny
1.1.5. Wzbogacenie oferty spędzania wolnego czasu dla dzieci i osób starszych	**2.2. Poprawa jakości infrastruktury sieciowej**	**3.2. Wzrost konkurencyjności produktów i usług na rynku lokalnym**
1.1.6. Aktywizacja osób starszych, niepełnosprawnych i wykluczonych społecznie	2.2.1. Przebudowa oczyszczalni ścieków w Zagórowie	3.2.1. Promowanie postaw przedsiębiorczych wśród najmłodszych mieszkańców gminy
1.2. Zwiększenie atrakcyjności oferty edukacyjnej i jej dostosowanie do potrzeb rynkowych	2.2.2. Budowa kanalizacji ścieków we miejscowościach Wrąbczyn, Drzewce, Augustów, Michalinów Oleśnicki oraz Kopojno i Skokum	3.2.2. Wsparcie przedsiębiorczości lokalnej za pomocą narzędzi polityki podatkowej
1.2.1. Wzmacnianie kompetencji społecznych młodych mieszkańców gminy	**2.3. Modernizacja infrastruktury społecznej**	
1.2.2. Poprawa jakości kształcenia	2.3.1. Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Zagórowie	
1.2.3. Wykorzystywanie Internetu i nowoczesnych technik nauczania w procesie kształcenia młodzieży	2.3.2. Budowa odkrytego basenu wraz z towarzyszącą infrastruktura sportową	
1.2.4. Organizacja systemu zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży umocowanych w związkach sportowych. Rozszerzenie oferty zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży	**2.4. Poprawa ładu przestrzennego**	
1.3. Poprawa sprawności działania administracji publicznej	2.4.1. Ochrona ładu przestrzennego dotycząca zachowania tożsamości kulturowej regionu w aspekcie urbanistycznym i architektonicznym	

1.3.1. Cyfryzacja Urzędu Miasta i wzrost dostępności usług publicznych drogą internetową	2.4.2. Zagospodarowanie „lasku komunalnego”	
1.3.2. Szkolenia kompetencyjne dla pracowników administracji publicznej	2.4.2. Zagospodarowanie placu po starym młynie	
	2.4.3. Zagospodarowanie terenu po starym targowisku	
	2.4.4. Zagospodarowanie terenu po byłej stolarni	
	2.4.5. Zagospodarowanie placu w miejscowości Oleśnica	
	2.4.6. Uregulowanie przebiegu cieku wodnego Białka na terenie miasta Zagórów	
	2.4.7. Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych budynków użyteczności publicznej	
	2.4.8. Poprawa bezpieczeństwa przeciwpożarowego przez doposażenie OSP	
	2.4.9. Aktywizowanie mieszkańców w zakresie dbałości o estetykę domów i ich otoczenia	

4.3. Komplementarność celów

Wśród celów, jakie zostały wyodrębnione do realizacji w gminie Zagórów znajdują się cele w stosunku do siebie komplementarne (tabela 16). Komplementarność celów jest cechą pozwalającą na to, by podejmowane działania niosły za sobą racjonalne wydatkowanie środków, a także możliwość uzyskania dodatkowych korzyści przez beneficjentów na różnych etapach realizacji Strategii. Komplementarność celów przyczynia się do oszczędności środków i czasu, ułatwia realizację zadań, zwiększa użyteczność usług, a także wpływa na generowanie dodatkowych i trwalszych produktów i rezultatów.

Tabela 16. Komplementarność celów w Strategii Rozwoju Gminy Zagórów na lata 2015-2022

1.1.1	Poprawa stanu zdrowia mieszkańców gminy	1.1.2.	Wspieranie działań prowadzących do aktywnego spędzania wolnego czasu i organizacja imprez sportowych
		1.1.3.	Promowanie regionalnych produktów spożywczych i zdrowego odżywiania
		1.1.4.	Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców

1.1.3.	Promowanie regionalnych produktów spożywczych i zdrowego odżywiania	3.2.1.	Promowanie postaw przedsiębiorczych wśród najmłodszych mieszkańców gminy

1.1.4.	Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców	2.2.1.	Przebudowa oczyszczalni ścieków w Zagórowie
		2.2.2.	Budowa kanalizacji ścieków we miejscowościach Wrąbczyn, Drzewce, Augustów, Michalinów Oleśnicki oraz Kopojno i Skokum

1.1.5.	Wzbogacenie oferty spędzania wolnego czasu dla dzieci i osób starszych	1.1.6.	Aktywizacja osób starszych, niepełnosprawnych i wykluczonych społecznie
		1.2.1.	Wzmacnianie kompetencji społecznych młodych mieszkańców gminy
		1.2.4.	Organizacja systemu zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży umocowanych w związkach sportowych. Rozszerzenie oferty zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży
		2.3.2.	Budowa odkrytego basenu wraz z towarzyszącą infrastruktura sportową
		3.2.1.	Promowanie postaw przedsiębiorczych wśród najmłodszych mieszkańców gminy

1.2.1.	Wzmacnianie kompetencji społecznych młodych mieszkańców gminy	1.1.6.	Aktywizacja osób starszych, niepełnosprawnych i wykluczonych społecznie
		1.2.3.	Wykorzystywanie Internetu i nowoczesnych technik nauczania w procesie kształcenia młodzieży

1.2.2.	Poprawa jakości kształcenia	2.3.1.	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Zagórowie
		2.4.7.	Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych budynków użyteczności publicznej
		3.2.1.	Promowanie postaw przedsiębiorczych wśród najmłodszych mieszkańców gminy

1.3.1.	Cyfryzacja Urzędu Miasta i wzrost dostępności usług publicznych drogą internetową	3.2.2.	Wsparcie przedsiębiorczości lokalnej za pomocą narzędzi polityki podatkowej

1.3.2.	Szkolenia kompetencyjne dla pracowników administracji publicznej	3.1.4.	Nawiązanie współpracy w ramach partnerstw instytucjonalnych oraz uczestnictwo w projektach wspierających rozwój lokalny i regionalny
		3.1.3.	Promowanie współpracy z NGO, innymi gminami oraz partnerami zagranicznymi w celu rozwijania i promowania działalności gospodarczej

2.1.1.	Przebudowa i modernizacja dróg gminnych	2.1.2.	Budowa obwodnicy miasta Zagórów
		2.1.3.	Budowa ścieżek rowerowych
		2.1.4.	Modernizacja i budowa nowych fragmentów systemu oświetleniowego

2.4.1.	Ochrona ładu przestrzennego dotycząca zachowania tożsamości kulturowej regionu w aspekcie urbanistycznym i architektonicznym	3.1.2.	Tworzenie zasobu gruntów gminnych
		2.4.2.	Zagospodarowanie „lasku komunalnego”
		2.4.3.	Zagospodarowanie terenu po starym targowisku
		2.4.4.	Zagospodarowanie terenu po byłej stolarni
		2.4.5.	Zagospodarowanie placu w miejscowości Oleśnica
		2.4.6.	Uregulowanie przebiegu cieku wodnego Białka na terenie miasta Zagórów
		2.4.9.	Aktywizowanie mieszkańców w zakresie dbałości o estetykę domów i ich otoczenia

3.1.1.	Tworzenie korzystnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości – wsparcie instytucjonalne przedsiębiorców	3.2.2.	Wsparcie przedsiębiorczości lokalnej za pomocą narzędzi polityki podatkowej

Źródło: opracowanie własne

4.4. Spójność celów

Cele wyznaczone do zrealizowania w ramach Strategii Rozwoju Gminy Zagórów na lata 2015-2022 zostały sformułowane jako wyraz potrzeb i postulatów zgłoszonych przez mieszkańców gminy i swoją formą realizują zamierzania nowej polityki regionalnej. Niemniej jednak nie pozostają one bez związku z ustaleniami dokonanymi w dokumentach strategicznych Polski i Unii Europejskiej. Analiza spójności celów Strategii Rozwoju Gminy Zagórów na lata 2015-2022 z celami zawartymi w *Strategii Rozwoju Kraju 2020, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020* oraz *Strategii Europy 2020*

wykazała, że znaczna większość celów jest zbieżna (tabela 17). Spójność celów wykazało również porównanie z dokumentami strategicznymi samorządu wojewódzkiego tj. *Strategią Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku* oraz z dokumentem *Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020* (tabela 18).

Tabela 17. Spójność celów Gminy Zagórów z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi

1. Aktywny kapital ludzki				
		Strategia Rozwoju Kraju 2020	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 - 2020	Strategia Europa 2020
1.1	**Promowanie zdrowego stylu życia i zwiększenie stanu świadomości i kultury zdrowotnej mieszkańców**	II.4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym I.3.2. Rozwój kapitału społecznego	2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe: 2.2.2. Usługi medyczne	3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu
1.2	**Zwiększenie atrakcyjności oferty edukacyjnej i jej dostosowanie do potrzeb rynkowych**	III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych I.3.2. Rozwój kapitału społecznego II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego II.5.2. Upowszechnienie wykorzystania technologii cyfrowych	2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe: 2.2.1. Usługi edukacyjne i szkoleniowe 1.3.1. Rozwój kapitału intelektualnego, w tym kapitału ludzkiego i społecznego	3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu
1.3	**Poprawa sprawności działania administracji publicznej**	III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych II.5.2. Upowszechnienie wykorzystania technologii	1.3.1. Rozwój kapitału intelektualnego, w tym kapitału ludzkiego i społecznego 2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i	1. Inteligentny rozwój – gospodarka oparta na wiedzy i innowacji 3. Rozwój sprzyjający włączeniu

		cyfrowych I.1.1. Uporządkowanie kompetencji umożliwiające realizację działań rozwojowych III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich III.3.1. Tworzenie warunków instytucjonalnych, prawnych i finansowych dla realizacji działań rozwojowych w regionach	usług warunkujących możliwości rozwojowe: 2.2.3. Usługi komunikacyjne 1.3.3. Zwiększanie możliwości wprowadzania rozwiązań innowacyjnych przez przedsiębiorstwa i instytucje regionalne 3.3 Przebudowa i wzmocnienie koordynacji w systemie wieloszczeblowego zarządzania 3.4 Wspomaganie budowy kapitału społecznego dla rozwoju regionalnego w oparciu o sieci współpracy między różnymi aktorami polityki regionalnej	społecznemu
2. Rozwinięta infrastruktura				
		Strategia Rozwoju Kraju 2020	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 - 2020	Strategia Europa 2020
2.1	**Poprawa jakości infrastruktury drogowej**	II.7.2. Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych	1.2.1. Zwiększanie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionów 1.2.3. Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich 2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe 2.2.4. Usługi komunalne i związane z ochroną środowiska 2.5. Zwiększanie dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich na obszarach o najniższej dostępności	-

2.2	**Poprawa jakości infrastruktury sieciowej**	III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych	obszarów wiejskich 2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe: 2.2.4. Usługi komunalne i związane z ochroną środowiska	
2.3	**Modernizacja infrastruktury społecznej**	III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych	2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe: 2.2.1. Usługi edukacyjne i szkoleniowe 1.3.5. Dywersyfikacja źródeł i efektywne wykorzystanie energii oraz reagowanie na zagrożenia naturalne	
2.4.	**Poprawa ładu przestrzennego**	I.3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela II.6.4. Poprawa stanu środowiska III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych	2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe: 2.2.4. Usługi komunalne i związane z ochroną środowiska	
3. Nowoczesna gospodarka				
		Strategia Rozwoju Kraju 2020	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 - 2020	Strategia Europa 2020
3.1	**Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej**	III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym II.2.4. Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej II.4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej III.3.1. Tworzenie warunków instytucjonalnych,	1.3.7. Współpraca międzynarodowa 1.2.4. Efektywne wykorzystanie w procesach rozwojowych potencjału specjalizacji terytorialnej 3.4 Wspomaganie budowy kapitału społecznego dla rozwoju regionalnego w oparciu o sieci współpracy między różnymi aktorami polityki regionalnej 1.3.4. Wspieranie rozwoju instytucji otoczenia biznesu (IOB)	1. Inteligentny rozwój – gospodarka oparta na wiedzy i innowacji 3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu

		prawnych i finansowych dla realizacji działań rozwojowych w regionach		
3.2	**Wzrost konkurencyjności produktów i usług na rynku lokalnym**	II.2.4. Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich II.2.1. Zwiększenie produktywności gospodarki II.2.3. Zwiększenie konkurencyjności i modernizacja sektora rolno-spożywczego II.6.4. Poprawa stanu środowiska	1.3.1. Rozwój kapitału intelektualnego, w tym kapitału ludzkiego i społecznego	1. Inteligentny rozwój – gospodarka oparta na wiedzy i innowacji 2. Zrównoważony rozwój – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Strategii Rozwoju Kraju 2020, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020* oraz *Strategii Europy 2020*

Tabela 18. Spójność celów Gminy Zagórów z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi (część 2)

1. Aktywny kapitał ludzki			
		Strategia Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku	**Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020**
1.1	**Promowanie zdrowego stylu życia i zwiększenie stanu świadomości i kultury zdrowotnej mieszkańców**	5.5. Zwiększenie dostępności do podstawowych usług publicznych 8.5. Wzmacnianie włączenia społecznego 8.3. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców i opieki zdrowotnej 8.1. Wzmacnianie aktywności zawodowej 6.11. Rozwój gospodarki	Oś Priorytetowa 9: Priorytet Inwestycyjny 9.1 Oś Priorytetowa 6: Priorytet Inwestycyjny 8.5

		społecznej	
1.2	**Zwiększenie atrakcyjności oferty edukacyjnej i jej dostosowanie do potrzeb rynkowych**	5.5. Zwiększenie dostępności do podstawowych usług publicznych 7.1. Poprawa warunków, jakości i dostępności edukacji 7.4. Rozwój oraz promocja postaw kreatywnych i innowacyjnych 8.1. Wzmacnianie aktywności zawodowej	Oś Priorytetowa 8: Priorytet Inwestycyjny 10.1 Priorytet Inwestycyjny 10.3 Oś Priorytetowa 9: Priorytet Inwestycyjny 10.4
1.3.	**Poprawa sprawności działania administracji publicznej**	1.3. Rozbudowa infrastruktury na rzecz społeczeństwa informacyjnego 5.5. Zwiększenie dostępności do podstawowych usług publicznych 9.3. Sprawna, innowacyjna administracja samorządowa 6.3. Rozwój sieci i kooperacji w gospodarce regionu 9.6. Rozwój współpracy terytorialnej 9.1. Tworzenie warunków dla zarządzania rozwojem regionu	Oś Priorytetowa 2: Priorytet Inwestycyjny 2.3 Oś Priorytetowa 1: Priorytet Inwestycyjny 3.4 Oś Priorytetowa 8: Priorytet Inwestycyjny 10.3
2. Rozwinięta infrastruktura			
		Strategia Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku	**Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020**
2.1	**Poprawa jakości infrastruktury drogowej**	1.1. Zwiększenie spójności sieci drogowej 5.5. Zwiększenie dostępności do podstawowych usług publicznych 6.8. Przygotowanie i racjonalne wykorzystanie terenów inwestycyjnych	Oś Priorytetowa 5: Priorytet Inwestycyjny 7.2
2.2	**Poprawa jakości infrastruktury sieciowej**	6.8. Przygotowanie i racjonalne wykorzystanie terenów Inwestycyjnych 2.7. Poprawa gospodarki wodno – ściekowej	Oś Priorytetowa 4: Priorytet Inwestycyjny 6.2

2.3	**Modernizacja infrastruktury społecznej**	3.1. Optymalizacja gospodarowania energią 8.7. Kształtowanie skłonności mieszkańców do zaspokajania potrzeb wyższego rzędu	Oś Priorytetowa 3: Priorytet Inwestycyjny 4.3 Oś Priorytetowa 8: Priorytet Inwestycyjny 10.1
2.4.	**Poprawa ładu przestrzennego**	8.11. Poprawa warunków mieszkaniowych 9.1. Tworzenie warunków dla zarządzania rozwojem regionu 9.5. Budowa regionalnych systemów zabezpieczania i reagowania na zagrożenia 2.8. Ochrona zasobów wodnych i wzrost bezpieczeństwa powodziowego 2.1. Wsparcie ochrony przyrody 2.6. Uporządkowanie gospodarki odpadami	Oś Priorytetowa 4: Priorytet Inwestycyjny 5.2 Priorytet Inwestycyjny 6.1 Priorytet Inwestycyjny 6.4
3. Nowoczesna gospodarka			
		Strategia Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku	**Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020**
3.1	Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej	6.3. Rozwój sieci i kooperacji w gospodarce regionu 8.1. Wzmacnianie aktywności zawodowej 9.1. Tworzenie warunków dla zarządzania rozwojem regionu 9.6. Rozwój współpracy terytorialnej 6.8. Przygotowanie i racjonalne wykorzystanie terenów inwestycyjnych 6.11. Rozwój gospodarki społecznej	Oś Priorytetowa 6: Priorytet Inwestycyjny 8.7 Priorytet Inwestycyjny 8.5 Oś Priorytetowa 1: Priorytet Inwestycyjny 3.1 Priorytet Inwestycyjny 3.3 Priorytet Inwestycyjny 3.4
3.2	Wzrost konkurencyjności produktów I usług na rynku lokalnym	2.1. Wsparcie ochrony przyrody 2.9. Poprawa przyrodniczych warunków dla rolnictwa 7.3. Promocja przedsiębiorczości i zatrudnialności 6.10. Poprawa warunków dla rozwoju	Oś Priorytetowa 1: Priorytet Inwestycyjny 3.1 Priorytet Inwestycyjny 3.3 Priorytet Inwestycyjny 3.4 Oś Priorytetowa 6: Priorytet Inwestycyjny 8.7 Priorytet Inwestycyjny 8.9 Oś Priorytetowa 3:

		rolnictwa i przetwórstwa rolnego	Priorytet Inwestycyjny 4.5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku, Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020*

5. Wdrażanie

Do podstawowych wymogów sprawnego wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Zagórów na lata 2015-2022 należą skuteczne działania związane z czuwaniem nad realizacją celów, a zwłaszcza monitorowanie postępów i identyfikowanie trudności. Za zadanie wdrażania zapisów Strategii odpowiedzialny jest Burmistrz. Cele pośrednie i cele bezpośrednie zawarte w Strategii realizować będą poszczególne Wydziały i Referaty Urzędu Miejskiego w Zagórowie, a także jednostki podległe Urzędowi, w których kompetencjach zawierają się konkretne działania.

System wdrażania Strategii powinien być oparty o praktyki przyjęte w systemach zarządzania projektami, gdzie kluczową osobą jest postać kierownika projektu zajmującego się koordynacją zadań, motywacją do ich realizacji oraz komunikacją pomiędzy poszczególnymi wydziałami Urzędu, które realizują działania. Realizacja poszczególnych celów bezpośrednich i pośrednich powinna odbywać się wraz z przyjętym planem działań, który powinien być na bieżąco aktualizowany co najmniej raz w roku (np. w momencie uchwalania Budżetu Gminy lub Wieloletniej Prognozy Finansowej).

Ważnym punktem wdrażania Strategii jest także monitorowanie celów pośrednich. Pozwala to na bieżące kontrolowanie procesów wdrożeniowych i osiąganie zamierzonych efektów, eliminowanie trudności i wprowadzanie ewentualnych zmian w treści i zakresie zadeklarowanych działań i zadań. Weryfikacja zapisów i stopnia realizacji zamierzeń powinna skłaniać do podejmowania działań przyspieszających wdrożenie, szukania możliwości wsparcia realizacji zadań w zewnętrznych jednostkach i z pomocą zewnętrznych źródeł finansowania. W momencie pojawienia się nowych możliwości czy też wystąpienia uciążliwych trudności należy działania Strategii odpowiednio przemodelować nadając celom, działaniom i zadaniom nowy kształt, tak aby nowopowstała sytuacja nie zagroziła powodzeniu wdrożenia ale wpłynęła na przyspieszenie pojawienia się wyników. Działania zmierzające do aktualizacji Strategii powinny być poprzedzone ewaluacją i procesem monitorowania oraz wnikliwą analizą otoczenia i czynników egzogenicznych mogących mieć wpływ na powodzenie Strategii.

W przypadku rozłożenia odpowiedzialności za wdrożenie Strategii aktualne wydaje się poszukiwanie partnerów publicznych i prywatnych, którym można wydelegować zadania i powierzyć realizację wybranych działań. Możliwość taką niesie ze sobą Ustawa o partnerstwie publiczno-prywatnym.

6. Monitoring i ewaluacja

Założeniem systemu monitoringu jest odpowiedź na pytanie jak realizacja strategii wpływa na realizację założonej wizji i głównych celów strategicznych. W celu odpowiedzi na te pytanie zbudowano system wskaźników powiązanych z różnymi poziomami celów, jakie zostały przyjęte w Strategii. Wskaźniki kontekstowe odpowiadają poziomowi wizji oraz celów strategicznych ogólnych i mają za zadanie zobrazować sytuację w poszczególnych obszarach. Jest ich niewiele, charakteryzują się wysokim poziomem ogólności i nie ma trudności w dotarciu do nich. Wskaźniki kontekstowe wybrane do Strategii Rozwoju Gminy Zagórów (tabela 19) powinny być relatywizowane za pomocą porównania do podobnych jednostek (w tym przypadku do gmin o podobnej wielkości, liczbie mieszkańców, potencjale gospodarczym, itp., do gmin uważanych za wzorce, do średniej powiatowej, wojewódzkiej lub krajowej). Analiza wskaźników kontekstowych powinna obejmować analizę statyczną i dynamiczną opartą na *benchmarkingu*. Oprócz oceny zjawiska, którego wskaźnik dotyczy należy uwzględnić także kierunek i tempo zachodzenia zmian.

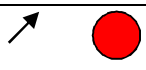
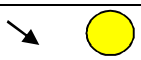
Tabela 19. Wskaźniki kontekstowe dla monitoringu i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Zagórów na lata 2015-2022

1. **AKTYWNY KAPITAŁ LUDZKI**
a. Liczba organizacji pozarządowych na 10 tys. mieszkańców (szt.) b. Komputery w szkołach z dostępem do Internetu (szt.) c. Wskaźnik obciążenia demograficznego
2. **ROZWINIĘTA INFRASTRUKTURA**
a. Liczba kursów autobusowych w ciągu doby (szt.) b. Liczba osób korzystająca z wodociągów (os) c. Gęstość sieci rozdzielczej na 100 km^2 (km/km^2)
3. **NOWOCZESNA GOSPODARKA**
a. Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców (szt.) b. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym (os) c. Udział liczby bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%)

Źródło: opracowania własne

W celu oceny wskaźników kontekstowych zastosowano intuicyjną logikę świateł drogowych pogłębioną o wskazanie na kierunek zmian (tabela 20). Przy ocenie kierunku zmian należy uwzględnić także charakter wskaźnika (stymulanta, destymulanta, nominanta).

Tabela 20. Wskaźniki kontekstowe i ich interpretacja graficzna

Wskaźnik	Grafika	Interpretacja
Wskaźnik o charakterze stymulanty		Sytuacja pozytywna, trend pozytywny
Wskaźnik o charakterze stymulanty		Sytuacja negatywna, trend pozytywny
Wskaźnik o charakterze destymulanty		Sytuacja neutralna, trend negatywny
Wskaźnik o charakterze destymulanty		Sytuacja negatywna, trend pozytywny

Źródło: opracowanie własne na podstawie System Monitoringu, Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Poznania do roku 2030

Poza wskaźnikami kontekstowymi do każdego z celów strategicznych dobrano wskaźniki strategiczne, które podporządkowano celom pośrednim (tabela 21). Na podobnej zasadzie co ocena wskaźników kontekstowych należy stworzyć zestawienie i ocenić wskaźniki strategiczne dla każdego z celów zawartych w Strategii. Taki uproszczony sposób oceny postępów we wdrażaniu Strategii może okazać się niewystarczający i zaistnieje konieczność dokonania pogłębionej analizy sytuacji.

Tabela 21. Zestaw przykładowych wskaźników systemu monitoringu Strategii Rozwoju Gminy Zagórów na lata 2015-2022

1. Aktywny kapitał ludzki		
1.1	**Promowanie zdrowego stylu życia i zwiększenie stanu świadomości i kultury zdrowotnej mieszkańców**	
	Wskaźniki produktu	Liczba przeprowadzonych badań profilaktycznych (szt.) Liczba zorganizowanych imprez o charakterze sportowym (szt.) Liczba wypromowanych produktów regionalnych (szt.) Liczba zorganizowanych imprez z uwzględnieniem elementów edukacji ekologicznej dla mieszkańców (szt.) Liczba inicjatyw zmierzających do zapewnienia oferty spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży (szt.) Liczba organizacji zrzeszających ludzi starszych (szt.) Liczba organizacji zrzeszających osoby niepełnosprawne (szt.) Liczba proponowanych aktywności w ramach oferty kulturalno-rozrywkowej (szt.) Liczba inicjatyw/imprez promujących zdrowy styl życia (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba osób, które skorzystały z proponowanych przez gminę badań profilaktycznych (os.) Liczba osób, które skorzystały z usług ośrodków zdrowia w gminie (os.) Liczba osób zadowolonych z świadczonych na terenie gminy usług medycznych (os.) Liczba inicjatyw współtworzonych przez organizacje zrzeszające ludzi starszych i osoby niepełnosprawne (szt.) Liczba udzielonych porad zawodowych (szt.) Liczba ofert pracy i form aktywności społecznej dla osób starszych (szt.) Liczba inicjatyw współtworzonych przez organizacje zrzeszające ludzi starszych i osoby niepełnosprawne (szt.) Liczba ofert pracy i form aktywności społecznej dla osób starszych (szt.)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych (szt.) Liczba osób/organizacji „tworzących” kulturę (szt.)/ (os.) Liczba obiektów sportowych (szt.) Liczba inicjatyw z zakresie integracji międzypokoleniowej (szt.)
1.2	**Zwiększenie atrakcyjności oferty edukacyjnej i jej dostosowanie do potrzeb rynkowych**	
	Wskaźniki produktu	Liczba godzin zajęć z języków obcych w szkołach podstawowych (godz.) Wielkość środków przeznaczona na stypendia dla uzdolnionych uczniów (tys. zł) Liczba dokumentów regulujący system motywacji nauczycieli (szt.) Liczba boisk sportowych w miejscowościach gminy (szt.) Liczba lokali przeznaczonych dla grup przedszkolnych (szt.) Liczba zakupionych pomocy naukowych i oprogramowania dla jednostek edukacyjnych (szt.) Liczba zajęć dodatkowych dla uczniów (godz.) Liczba zajęć dodatkowych dla uczniów o charakterze sportowym (godz.)

	Wskaźniki rezultatu	Liczba uczniów korzystających z zajęć dodatkowych (os.) Liczba nauczycieli objętych systemem motywacyjnym (os.) Wyniki egzaminu gimnazjalnego w gminie w porównaniu ze średnią województwa lub gminami sąsiednimi (%) Liczba laureatów konkursów przedmiotowych (os.) Liczba osób korzystających z boisk sportowych (os.) Liczba korzystających z placówek edukacyjnych (os.) Liczba korzystających z placówek bibliotecznych (os.) Liczba korzystających z oprogramowania i zakupionych pomocy naukowych (os.)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba osób legitymująca się znajomością co najmniej dwóch języków obcych (os.) Liczba nowo powstałych miejsc pracy w oświacie i kulturze (os.) Liczba osób korzystających z nowych ofert programowych w zakresie kultury i edukacji (os.) Nakłady na kulturę i oświatę (tys. zł) Liczba obiektów sportowych (szt.)
1.3.	**Poprawa sprawności działania administracji publicznej**	
	Wskaźniki produktu	Liczba systemów elektronicznego obiegu dokumentów (szt.) Liczba usług publicznych posiadających certyfikat (szt.) Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania na zajęcia rehabilitacyjne (os.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba przeszkolonych pracowników administracji samorządowej (os.) Średni czas załatwienia sprawy (dni) Liczba udostępnionych e-usług (szt.)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba osób zadowolonych z obsługi w Urzędzie Gminy (os.) Liczba korzystających z e-usług (os.)
2. Rozwinięta infrastruktura		
2.1	**Poprawa jakości infrastruktury drogowej**	
	Wskaźniki produktu	Długość dróg gminnych (km) Długość zmodernizowanych dróg gminnych (km) Długość chodników w gminie (km) Długość ścieżek rowerowych (km) Długość nowopowstałej kanalizacji deszczowej (km) Liczba nowopowstałych sygnalizacji świetlnych (szt.) Liczba nowych punktów świetlnych (szt.) Liczba inwestycji zrealizowanych w ramach ZIT (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektów (ha) Liczba nowych inwestycji na terenie gminy (szt.) Średni czas przejazdu transportem indywidualnym między wybranymi punktami w gminie (min.) Wielkość nakładów inwestycyjnych wzniesionych przez inwestorów na nowo uzbrojonych terenach inwestycyjnych (tys. zł)
	Wskaźniki oddziaływania	Nakłady na bieżące utrzymanie dróg (tys. zł/km) Liczba nowych miejsc pracy (szt.) Liczba osób oceniających okolice miejsca zamieszkania jako bezpieczne (os.)
2.2	**Poprawa jakości infrastruktury sieciowej**	
	Wskaźniki produktu	Liczba zmodernizowanych ujęć wody (szt.) Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej (km) Długość sieci kanalizacyjnej (km) Liczba zmodernizowanych/wybudowanych oczyszczalni ścieków (szt.) Liczba wybudowanych przyłączy kanalizacyjnych (szt.) Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba gospodarstw domowych przyłączonych do sieci wodociągowej (szt.)

		Powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektów (ha)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba utworzonych miejsc pracy (szt.) Ilość ścieków odprowadzonych/oczyszczonych (m^3 /m-ąc)
2.3	**Modernizacja infrastruktury społecznej**	
	Wskaźniki produktu	Liczba zmodernizowanych obiektów sportowych i infrastruktury rekreacyjnej (szt.) Liczba wyremontowanych świetlic wiejskich (szt.) Liczba zmodernizowanych obiektów użyteczności (szt.) Liczba placów zabaw dla dzieci (szt.) Powierzchnia terenów rekreacyjnych i sportowych (ha) Liczba punktów koncentrujących lokalną infrastrukturę sportową (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba osób korzystających z nowych/zmodernizowanych obiektów sportowych i rekreacyjnych (os.) Liczba osób korzystających z wyremontowanych świetlic wiejskich (os.) Powierzchnia obszarów rekreacyjnych i sportowych (ha) Liczba mieszkańców mająca dostęp do placu zabaw w ciągu 10 min od miejsca zamieszkania (os.) Średnia liczba osób korzystających z infrastruktury rekreacyjno-sportowej w ciągu miesiąca (os.)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba obiektów sportowych (szt.) Liczba organizowanych imprez sportowych (szt.) Liczba zorganizowanych imprez o charakterze rekreacyjnym (szt.)
2.4.	**Poprawa ładu przestrzennego**	
	Wskaźniki produktu	Liczba nowych nasadzeń (szt.) Liczba ustawionych koszy na odpady (szt.) Liczba nowopowstałych parków (szt.) Liczba przyjętych planów zagospodarowania przestrzennego (szt.) Liczba przedsięwzięć niskoemisyjnych powstałych dzięki wsparciu Gminy (szt.) Liczba budynków użyteczności publicznej dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych (szt.) Liczba zorganizowanych imprez promujących dbałość o estetykę przestrzeni (szt.) Liczba jednostek doposażonych OSP (szt.) Liczba wyremontowanych mieszkań w ramach gminnych zasobów mieszkaniowych (szt.) Liczba stawów poddana renowacji (szt.) Liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk śmieci (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Powierzchnia nowopowstałych terenów zielonych (ha) Powierzchnia gminy objęta zapisami planów zagospodarowania przestrzennego (%) Liczba miejsc parkingowych (szt.) Liczba osób, dla których budynki użyteczności publicznej stały się w pełni dostępne (os.) Liczba osób, które zadbały o estetykę przestrzeni (os.) Liczba inicjatyw zmierzająca do zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców (szt.) Liczba osób, które skorzystały z gminnych zasobów mieszkaniowych (os.) Liczba osób, które rekreacyjnie wykorzystywały stawy poddane renowacji do celów rekreacyjnych (os.)
	Wskaźniki oddziaływania	Udział terenów zielonych w powierzchni gminy (%) Liczba osób zadowolonych z poziomu jakości środowiska naturalnego (os.) Udział powierzchni obszarów szczególnie cennych przyrodniczo w powierzchni ogółem (ha)
	3. Nowoczesna gospodarka	

3.1	**Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej**	
	Wskaźniki produktu	Liczba przepisów (ulg, preferencyjnych podatków) dla przedsiębiorców podejmujących działalność gospodarczą (szt.) Liczba nowych produktów i usług regionalnych (szt.) Liczba szlaków turystycznych (szt.) Liczba punktów na terenie gminy, które udzielają porad rolnikom (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba przedsiębiorców, którzy skorzystali z ulg i preferencyjnych podatków dla podejmujących działalność gospodarczą (os.) Liczba osób korzystających z przystosowanych szlaków turystycznych (os.)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba utworzonych miejsc pracy (szt.) Liczba osób oceniających okolice miejsca zamieszkania jako atrakcyjne gospodarczo (os.) Liczba nowych miejsc pracy (szt.)
3.2	**Wzrost konkurencyjności produktów i usług na rynku lokalnym**	
	Wskaźniki produktu	Liczba inicjatyw wspomagających postawy przedsiębiorcze wśród najmłodszych (szt.) Liczba wypromowanych produktów regionalnych (szt.) Liczba dokumentów programowych wspomagających prowadzenie nieuciążliwej działalności gospodarczej (szt.) Liczba inicjatyw skierowanych do rolników, a wspomagających specjalizacje rolnicze (szt.) Liczba udzielonych porad rolnikom realizującym program specjalizacji rolniczych (szt.)
	Wskaźniki rezultatu	Liczba młodych osób, które skorzystały z inicjatyw wspomagających postawy przedsiębiorcze (os.) Liczba nowopowstałych przedsiębiorstw (szt.) Liczba rolników, którzy skorzystali ze szkoleń (os.) Liczba rolników, którzy skorzystali z porad dotyczących specjalizacji rolniczych (os.)
	Wskaźniki oddziaływania	Liczba nagradzanych i wyróżniających się przedsiębiorstw z terenu gminy (szt.) Liczba utworzonych miejsc pracy (szt.) Liczba osób oceniających gminę jako atrakcyjną gospodarczo (os.)

Źródło: opracowanie własne

Ocena stopnia realizacji zamierzeń zawartych w zapisach Strategii Rozwoju Gminy Zagórów na lata 2015-2022 pozwala na odniesienie się do tego co już zostało zrobione i określenie skuteczności, efektywności i wydajności dotychczasowych działań. Monitoring pozwala także na określenie ogólnego poziomu rozwoju jednostki samorządowej. Brak skuteczności we wdrażaniu zapisów strategii lub przedwczesna realizacja celów jest impulsem do zmiany priorytetów w układzie celów oraz redefiniowania założeń.

7. Komunikowanie

Informacje na temat dokumentu Strategii będą przekazywane w sposób ciągły od początku jej projektowania i obejmą wszystkie jej etapy. Komunikacja społeczna ma na celu zwiększenie udziału społeczności gminy w działaniach służących rozwojowi gminy, podwyższenie poziomu zaufania wobec władz gminy oraz zebranie opinii pomocnych przy podejmowaniu decyzji przez Radę Miejską. Otrzymanie informacji zwrotnej pozwoli na prawidłowe modyfikowanie dokumentu. Partnerami społecznymi w procesie wymiany informacji będą: mieszkańcy, partnerzy prywatni i organizacje pozarządowe.

Opracowywane, udostępniane i aktualizowane będą takie elementy dokumentu jak: diagnoza, analiza SWOT, schemat celów z zadaniami oraz procesy monitoringu i ewaluacji w formie danych i raportów zamieszczonych na stronie internetowej. Informacje na temat samego dokumentu, jak i procesu wdrażania, będą dostępne również w lokalnej prasie oraz na stronie internetowej www.zagorow.pl.

Komunikowanie Strategii będzie realizowane przez władze gminy i obejmować będzie przede wszystkim:

- spotkania konsultacyjne z mieszkańcami,
- organizowanie zebrań wiejskich,
- ankiety badające opinie mieszkańców o efektach wdrożonych projektów i sposobie ich realizacji oraz zgłaszające nowe potrzeby,
- biuletyny i tablice informacyjne,
- możliwość zabrania głosu w sprawie aktualizacji działań Strategii (dostęp na stronie internetowej do formularza uwag dotyczących Strategii),
- imprezy promocyjne.

Komunikacja społeczna będzie miała również wpływ na kształtowanie wizerunku gminy Zagórów i może posłużyć jako narzędzie do promocji gminy Zagórów. Informacje o zasobach walorach i ofercie inwestycyjnej będą udostępniane na portalach internetowych, w prasie i mediach oraz w zewnętrznych bazach danych gromadzących informacje o ofertach inwestycyjnych w Polsce.

Spis tabel

Tabela 1. Wybrane wskaźniki demograficzne gminy Zagórów 8
Tabela 2. Opieka zdrowotna w gminie Zagórów 11
Tabela 3. Liczba gospodarstw domowych i osób korzystających z ośrodka pomocy społecznej 12
Tabela 4. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców 12
Tabela 5. Znaczące przedsiębiorstwa w gminie Zagórów 13
Tabela 6. Struktura działalności według branż w 2013 r 13
Tabela 7. Liczba osób bezrobotnych i osób w wieku produkcyjnym 16
Tabela 8. Powierzchnia i struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych 16
Tabela 9. Liczba i powierzchnia gospodarstw rolnych w gminie Zagórów 17
Tabela 10. Powierzchnia zasiewów upraw 17
Tabela 11. Liczba gospodarstw rolnych z wyszczególnieniem prowadzonej hodowli zwierząt 18
Tabela 12. Długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej 22
Tabela 13. Analiza SWOT dla obszaru społeczeństwo 24
Tabela 14. Analiza SWOT dla obszaru gospodarka 26
Tabela 15. Analiza SWOT dla obszaru środowisko i infrastruktura 27
Tabela 16. Komplementarność celów w Strategii Rozwoju Gminy Zagórów na lata 2015-2022 37
Tabela 17. Spójność celów Gminy Zagórów z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi 39
Tabela 18. Spójność celów Gminy Zagórów z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi (część 2) 42
Tabela 19. Wskaźniki kontekstowe dla monitoringu i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Zagórów na lata 2015-2022 46
Tabela 20. Wskaźniki kontekstowe i ich interpretacja graficzna 46
Tabela 21. Zestaw przykładowych wskaźników systemu monitoringu Strategii Rozwoju Gminy Zagórów na lata 2015-2022 47

Spis rysunków

Rysunek 1. Cykl Deminga i cykl strategiczny 4
Rysunek 2. Gmina Zagórów na mapie samochodowej i w powiecie słupeckim 6
Rysunek 3. Procentowy udział podmiotów gospodarki narodowej prowadzących działalność gospodarczą wg rejestru REGON w powiecie słupeckim oraz w gminie Zagórów w roku 2013 15
Rysunek 4. Obszar NATURA 2000 w gminie Zagórów 19
Rysunek 5. Położenie Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego 20
Rysunek 6. Drzewo problemów nr 1 – Słabo rozwinięta oferta rekreacyjno-rozrywkowa 29
Rysunek 7. Drzewo problemów nr 2 – Brak miejsc pracy na terenie gminy 30
Rysunek 8. Drzewo celów nr 1 – Rozwinięta oferta rekreacyjno-rozrywkowa i turystyczna 32
Rysunek 9. Drzewo celów nr 2 – Wzrost liczby miejsc pracy na terenie gminy 33